

TÜRKİYE CUMHURİYET
MERKEZ BANKASI

Türkiye Bankalar Birliği Sunumu

Murat etinkaya
Başkan

12 Temmuz 2016
Ankara

Genel Değerlendirme

- Küresel ekonomiye ilişkin belirsizlikler devam ederken, gelişmiş ülke para politikalarındaki destekleyici duruş sürmektedir.
- Türkiye'de milli gelir ılımlı ve istikrarlı büyüme eğilimini korumaktadır.
- Cari işlemler dengesindeki olumlu görünümün devam edeceği öngörülmektedir.
- Son aylarda çekirdek enflasyon göstergelerindeki iyileşme devam ederken gıda fiyatları oynak bir seyir izlemiştir.
- Para politikasında sadeleşme yönünde adımlar atılmış ve etkin likidite yönetimine ilişkin düzenlemeler yapılmıştır.

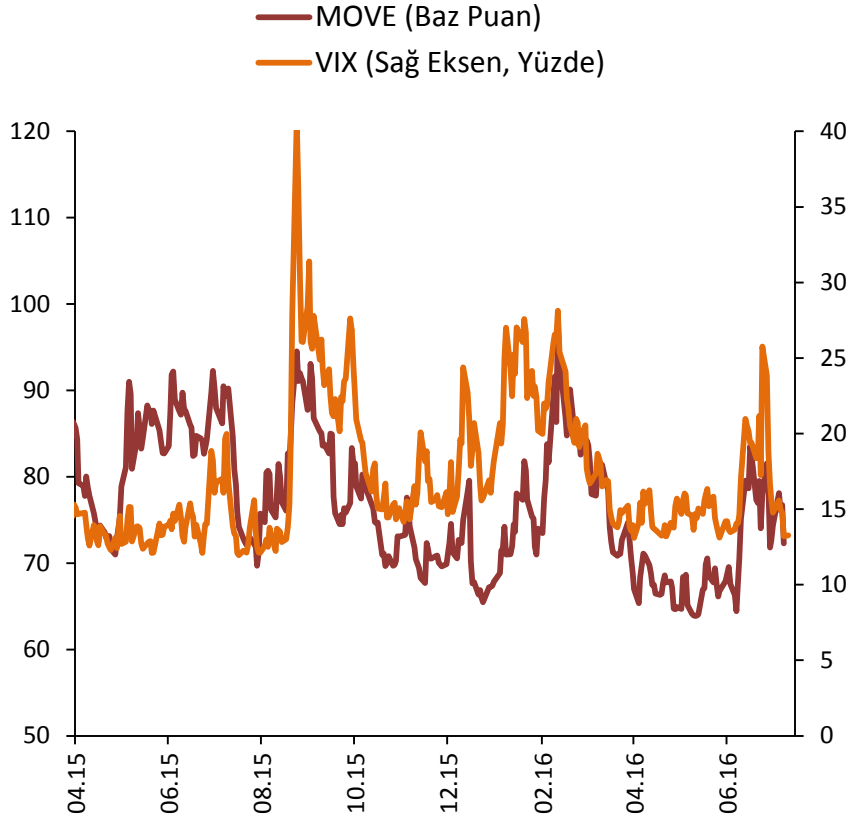
Sunum Planı

1. Küresel Gelişmeler
2. İktisadi Faaliyet ve Dengelenme
3. Enflasyon
4. Finansal ve Parasal Koşullar
5. Sadeleşme ve Likidite Yönetimi Adımları

KÜRESEL GELİŞMELER

Küresel finans piyasalarında oynaklıklar devam etmektedir.

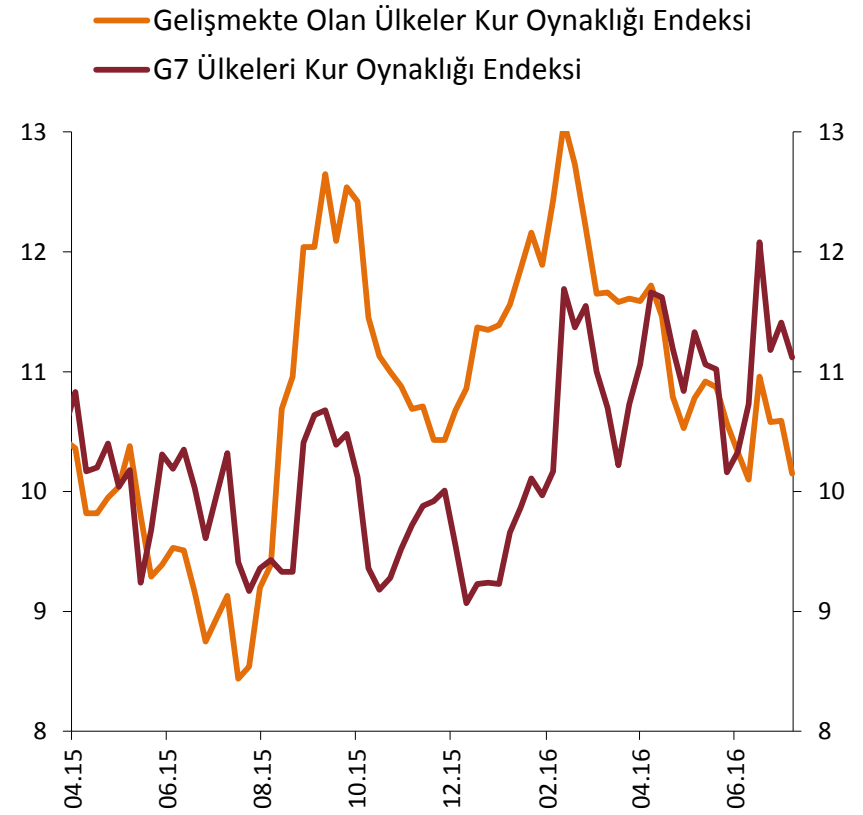
VIX ve MOVE Oynaklık Göstergeleri (5 Günlük Ortalama)

Kaynak: Bloomberg

Son Veri: 11 Temmuz 2016

Kur Oynaklığı Endeksleri (Yüzde)

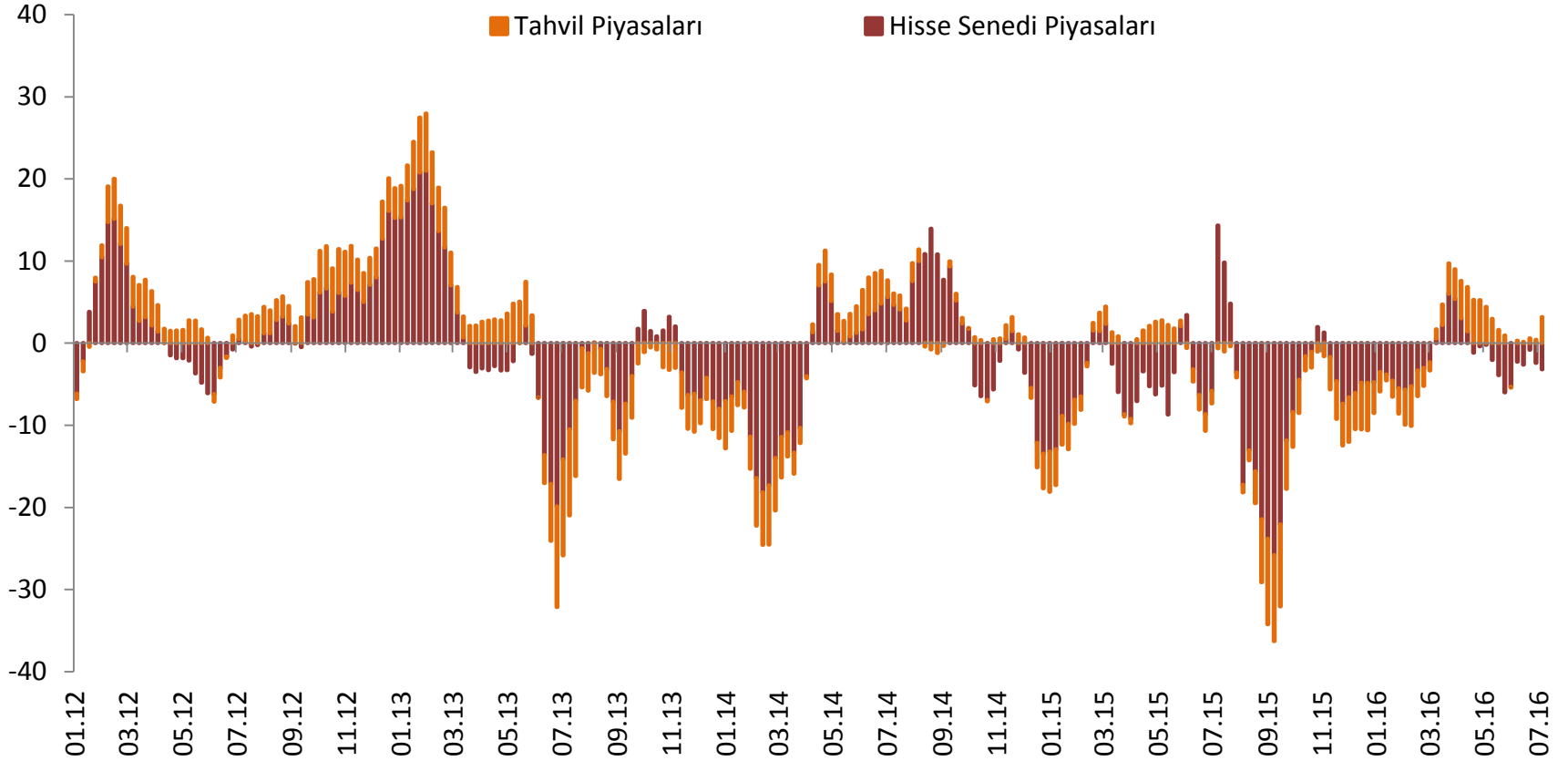

Kaynak: Bloomberg, JP Morgan

Son Veri: 8 Temmuz 2016

Gelişmekte olan ülkelere yönelik portföy akımları dalgalı bir seyir izlerken...

Gelişmekte Olan Ülkelere Hisse Senedi ve Tahvil Akımları (Milyar ABD Doları, 4 Haftalık Hareketli Toplam)

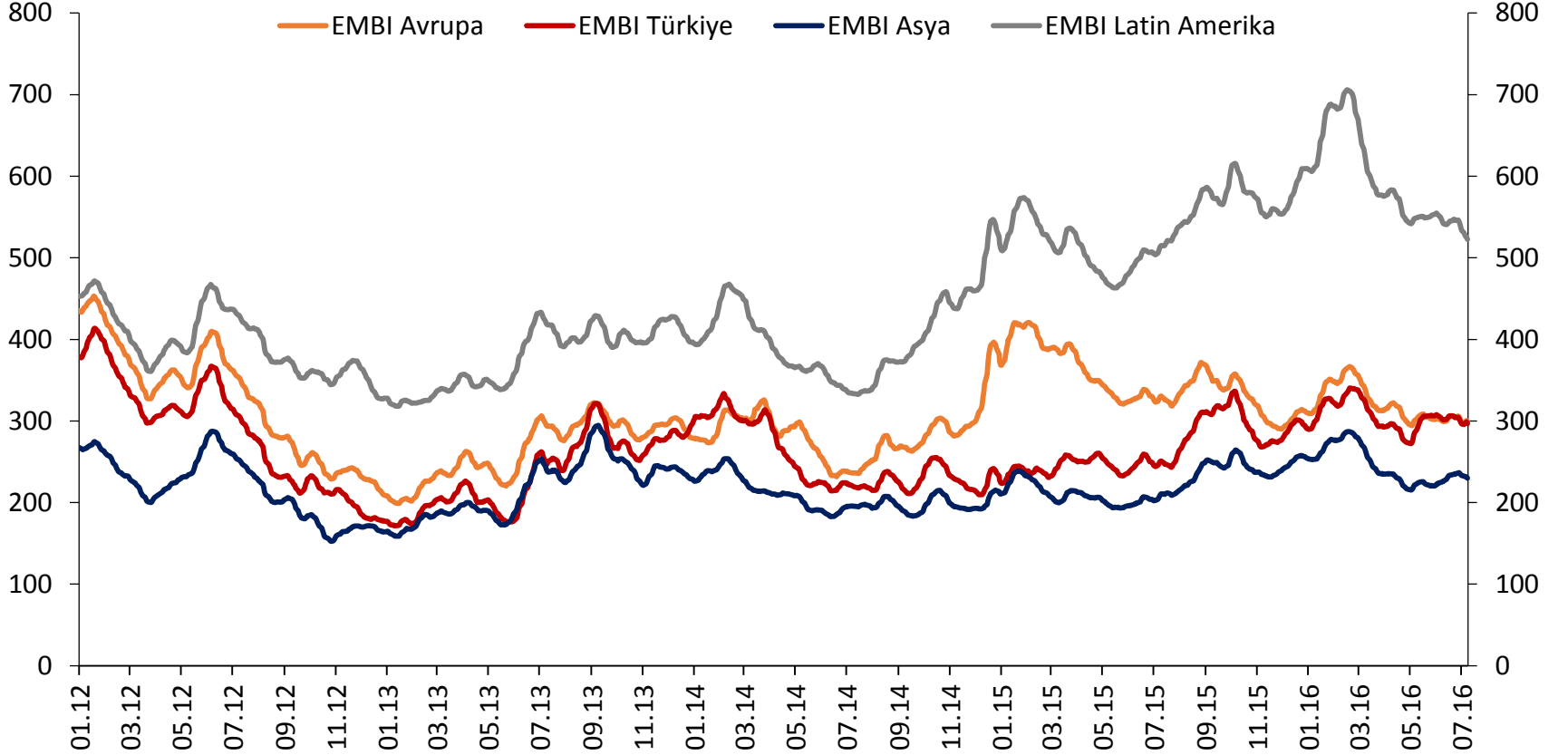

Kaynak: EPFR

Son Veri: 6 Temmuz 2016

... risk primi göstergeleri yatay seyretmektedir.

Ülkelerin ve Bölgelerin Risk Primleri (10 Günlük Hareketli Ortalama, Baz Puan)

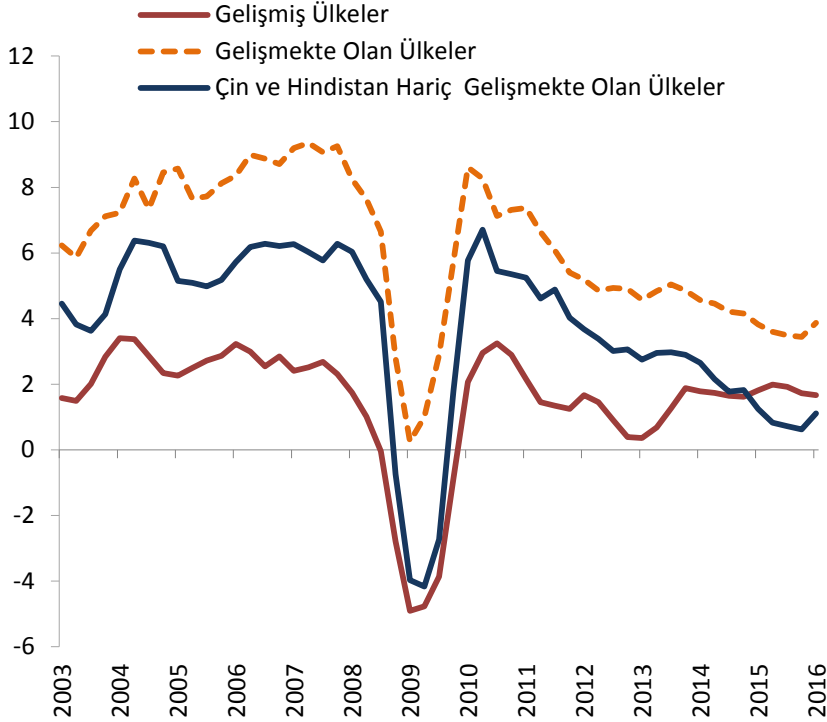

Kaynak: Bloomberg

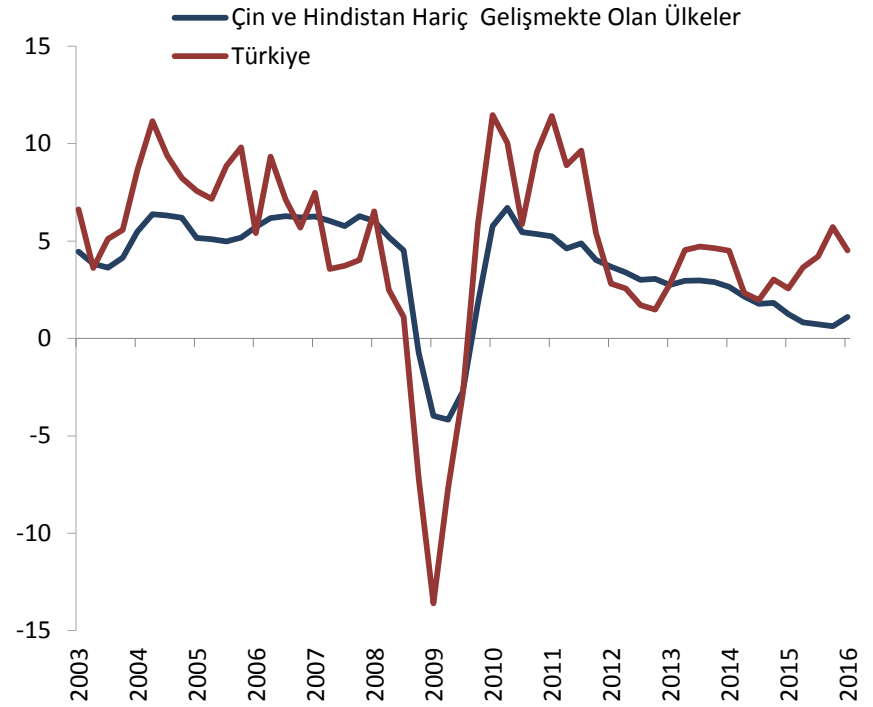
Son Veri: 8 Temmuz 2016

Küresel büyüme zayıf seyrederken; Türkiye olumlu yönde ayrılmaktadır.

Küresel Büyüme (Yüzde Değişim, Yıllık)

Türkiye ve Gelişmekte Olan Ülke Büyümleri (Yüzde Değişim, Yıllık)

Kaynak: Bloomberg, TCMB

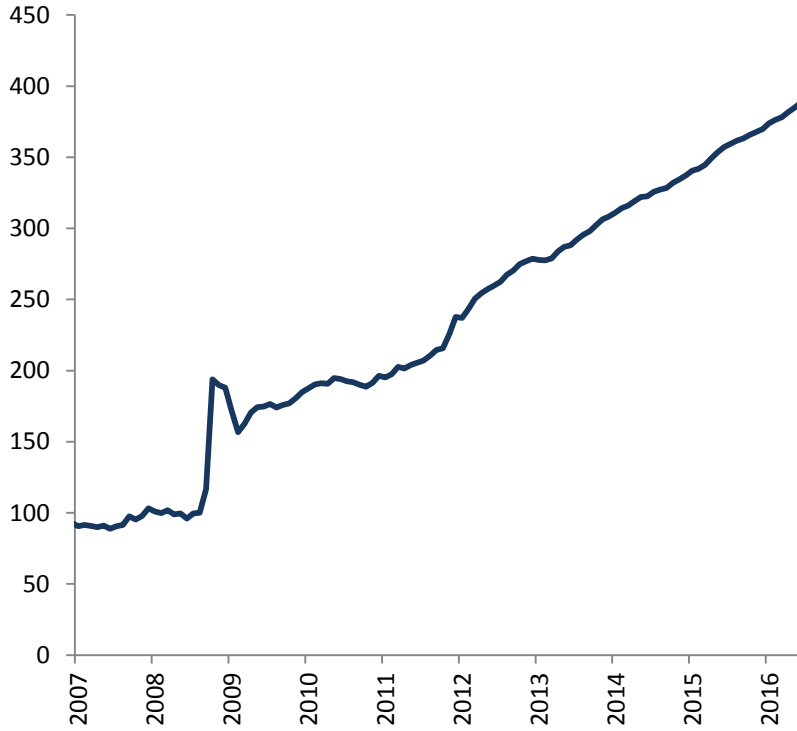
Son Veri: 2016 Ç1

Gelişmiş Ülkeler: ABD, Euro Bölgesi, Japonya, İngiltere, Kanada, G.Kore, İsviçre, İsveç, Norveç, Danimarka, İsrail.

Gelişmekte Olan Ülkeler: Arjantin, Brezilya, Çek C., Çin, Endonezya, Fas, Filipinler, G.Afrika, Hindistan, Kolombiya, Macaristan, Malezya, Meksika, Peru, Polonya, Romanya, Rusya, Şili, Tayland, Türkiye, Ukrayna.

Gelişmiş ülke para politikalarındaki destekleyici duruş devam etmektedir.

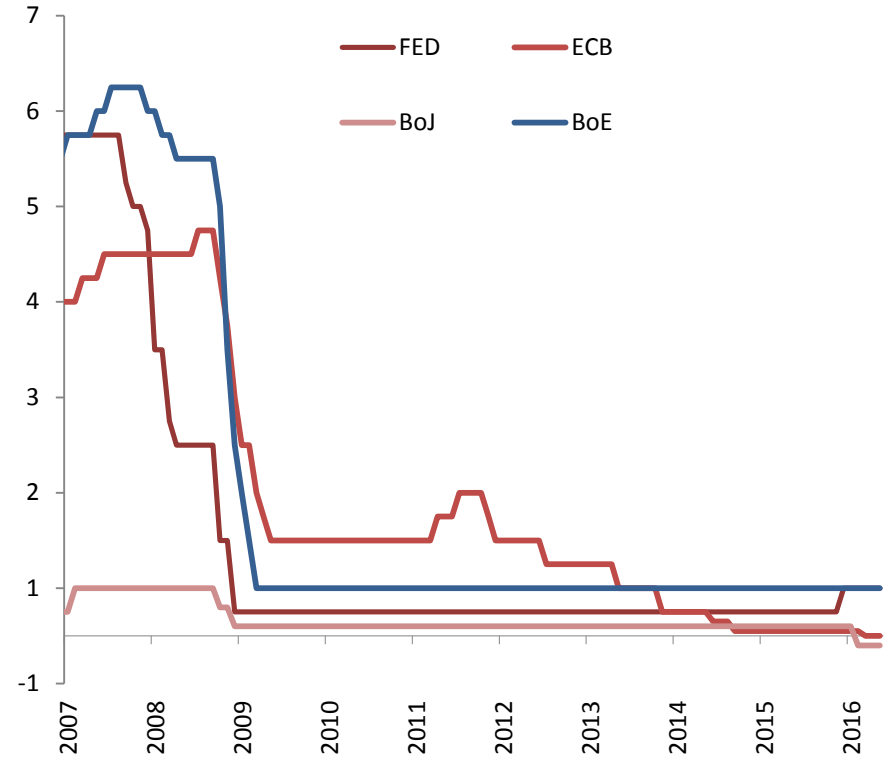
Gelişmiş Ülke Merkez Bankaları Bilanço Büyüklükleri* (Ağustos 2008=100, Ortalama)

* Amerikan Merkez Bankası, Avrupa Merkez Bankası, İngiltere Merkez Bankası, Japonya Merkez Bankası

Kaynak: Bloomberg

Gelişmiş Ülke Para Politikası Faizleri (Yüzde)

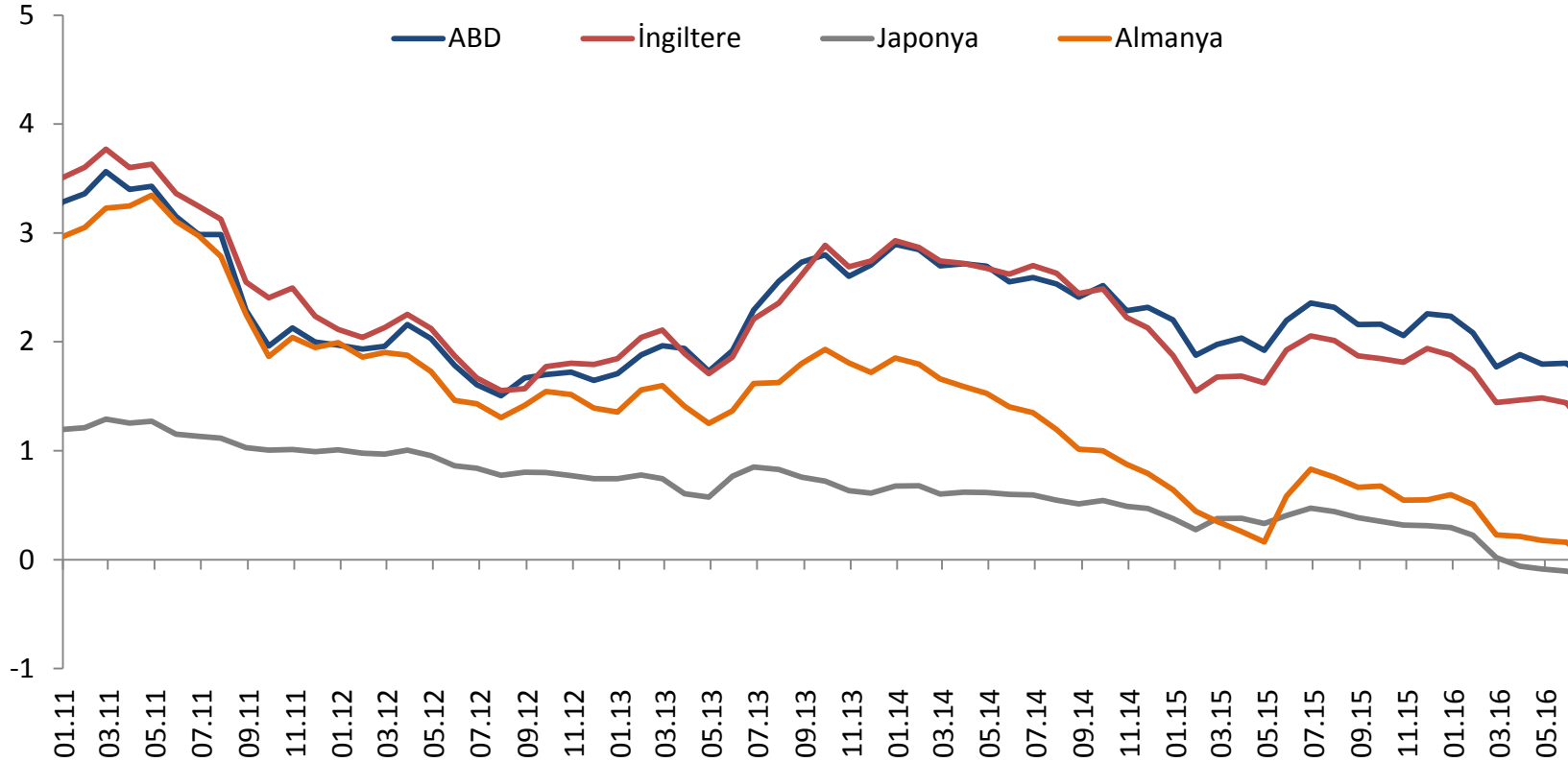

Kaynak: Bloomberg, TCMB

Son Veri: Mayıs 2016

Gelişmiş ülkelerde uzun vadeli faiz oranları tarihi düşük seviyelere gerilemiştir.

Gelişmiş Ülkeler 10 Yıllık Faiz Oranları (Yüzde)

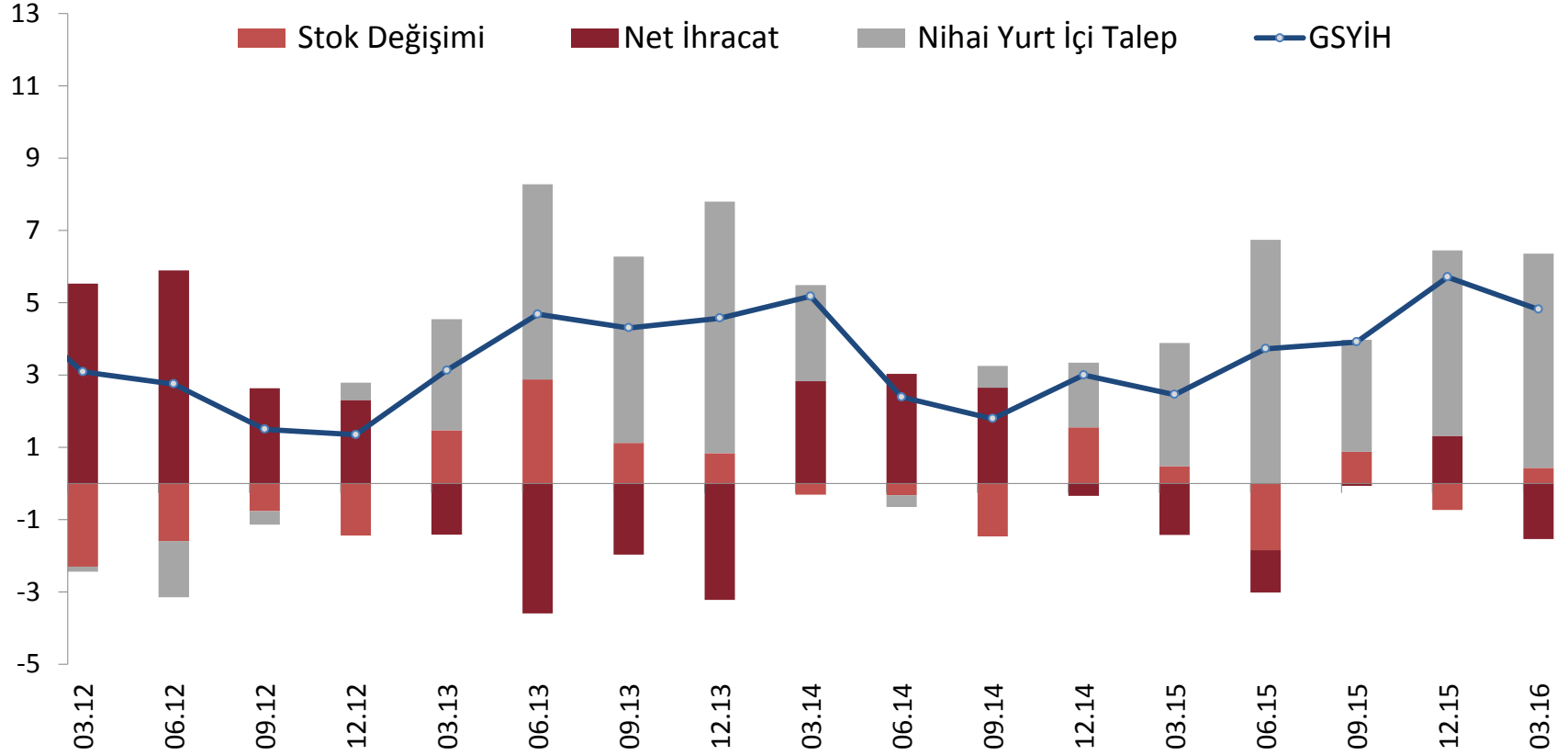
Kaynak: Bloomberg

Son Veri: 11 Temmuz 2016

İKTİSADİ FAALİYET VE DENGELENME

GSYİH ılımlı ve istikrarlı büyüme eğilimini korumaktadır.

GSYİH Büyümesine Katkılar (Yüzde Puan)

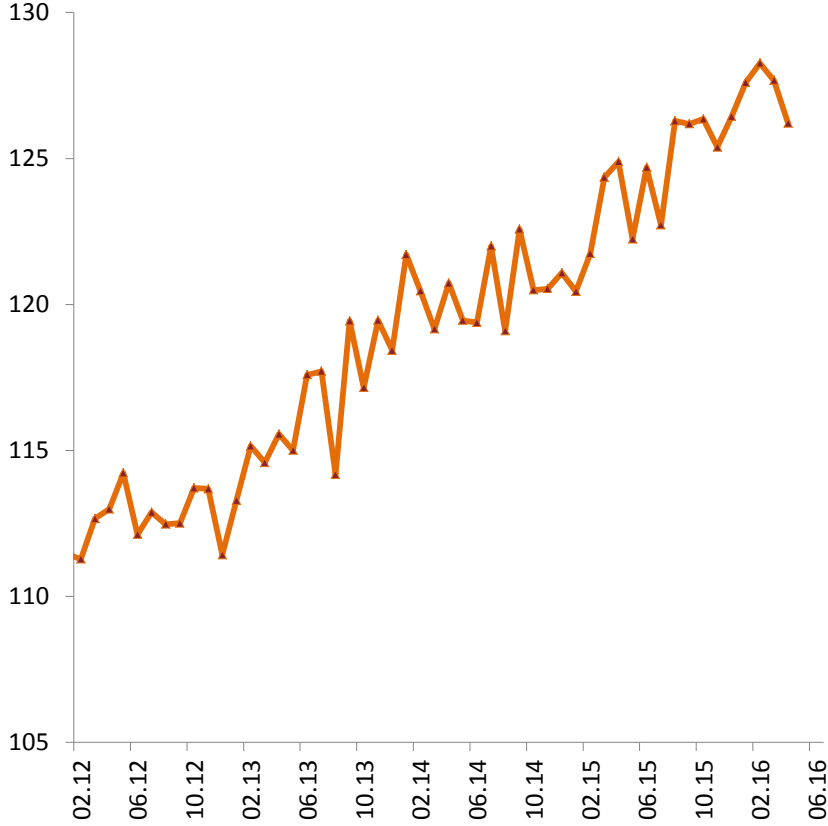

Kaynak: TÜİK

Son Veri: 2016 Ç1

Sanayi üretiminde ılımlı artış eğilimi sürmektedir.

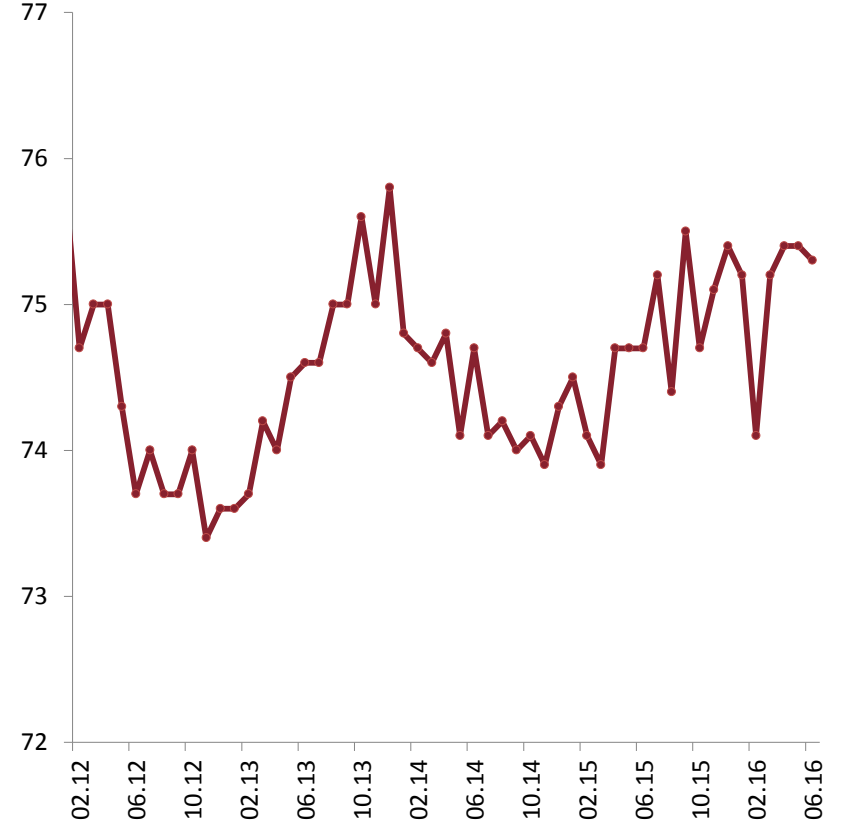
Sanayi Üretimi
(Mevsimsellikten Arındırılmış)

Kaynak: TÜİK, TCMB

Son Veri: Nisan 2016

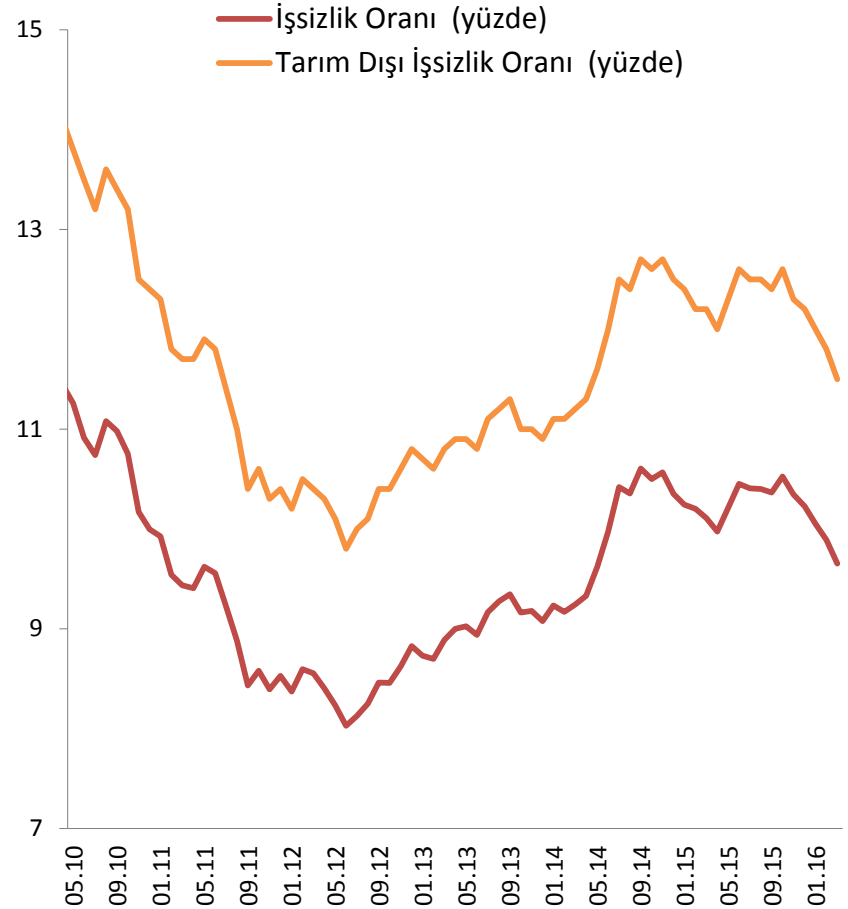
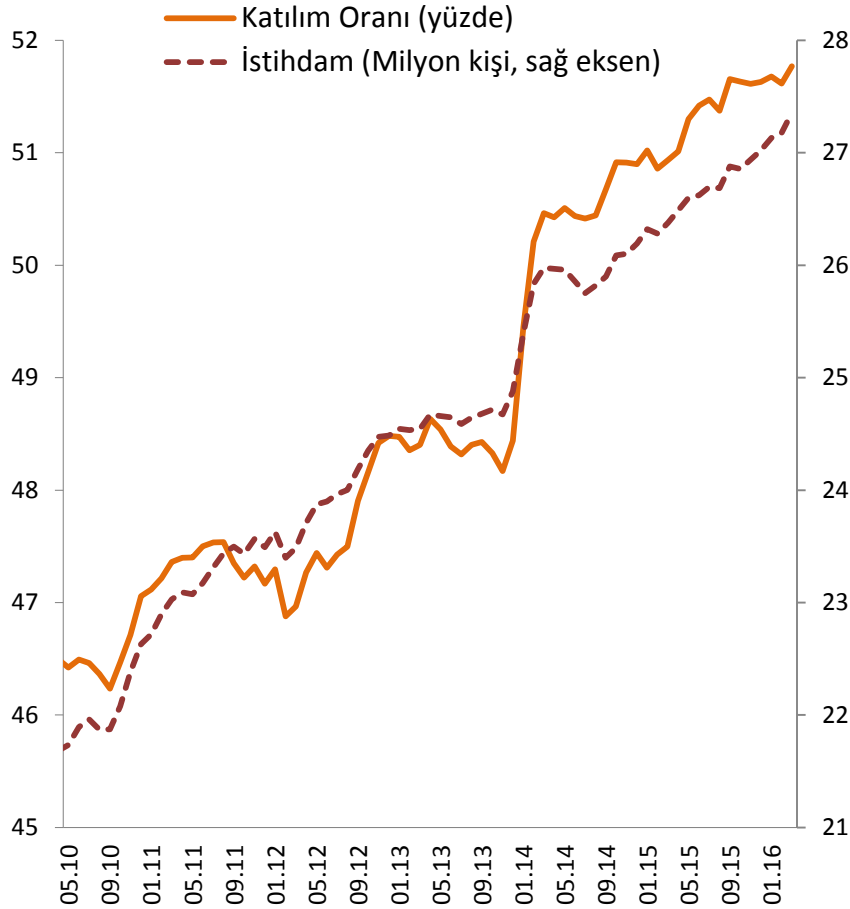
Kapasite Kullanım Oranı
(Mevsimsellikten Arındırılmış)

Kaynak: TCMB

Son Veri: Haziran 2016

İstihdamdaki istikrarlı artış devam ederken işsizlik oranı yakın dönemde gerilemiştir.

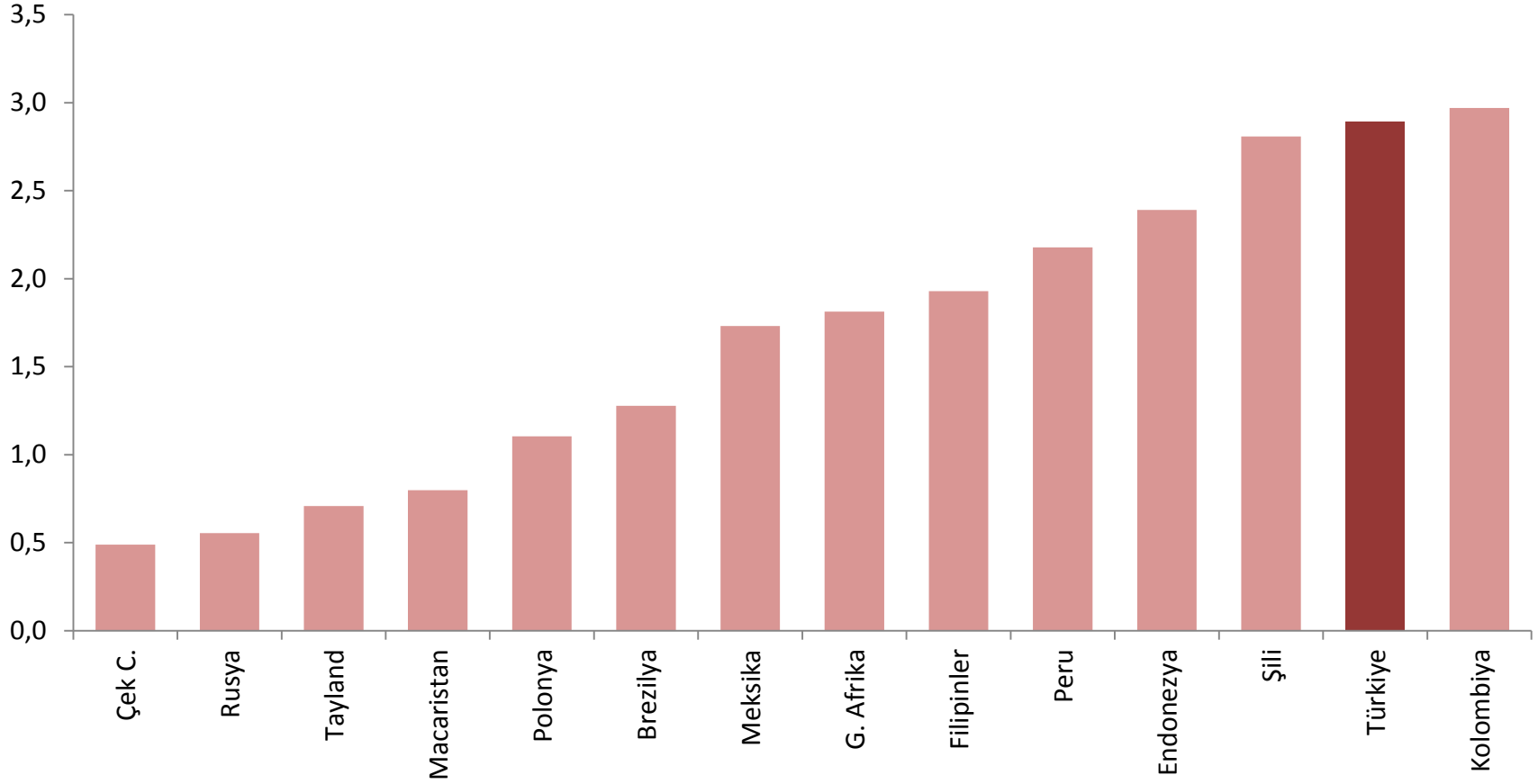

Kaynak: TÜİK Hanehalkı İşgücü Anketi, TCMB

Son Veri: Mart 2016

Türkiye gelişmekte olan ülkelere göre güçlü bir istihdam performansı sergilemektedir.

Gelişmekte Olan Ülkelerde İstihdam Artışı (2007-2015, Ortalama Yıllık Yüzde Değişim)

Kaynak: IMF

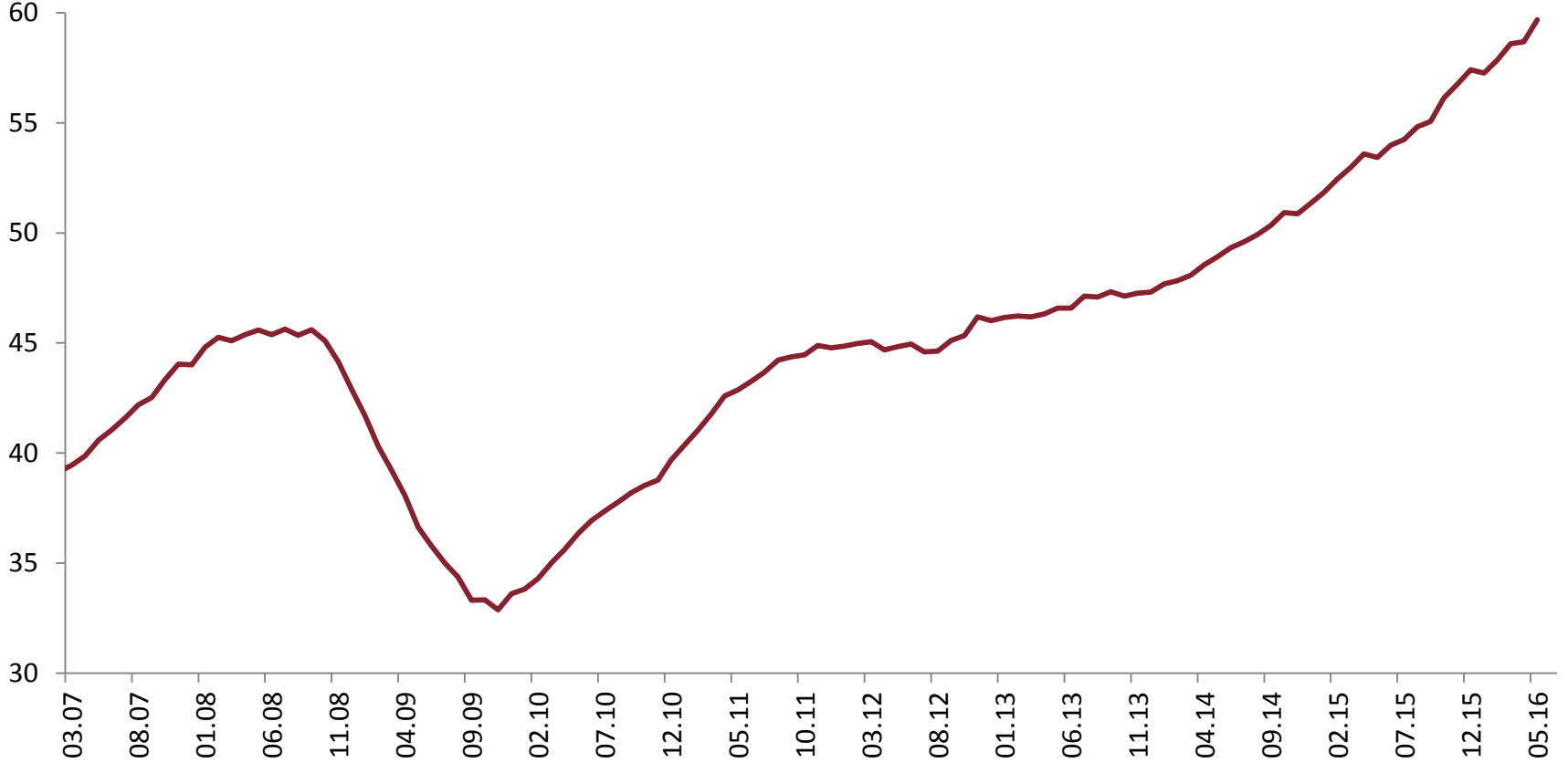
Yapısal reformların uygulamaya geçirilmesi büyüme potansiyelini önemli ölçüde artıracaktır.

Yapısal Reform Alanları

- i. Yurt içi tasarruflar
- ii. Beşeri sermaye ve işgücü piyasası
- iii. Teknoloji ve yenilikçilik
- iv. Fiziksel altyapı

Avrupa Birliği ÷lkelerindeki talep artışının ihracat üzerindeki olumlu etkisi devam etmektedir.

Avrupa Birliğine İhracat (12 Aylık Birikimli, Milyar Euro)

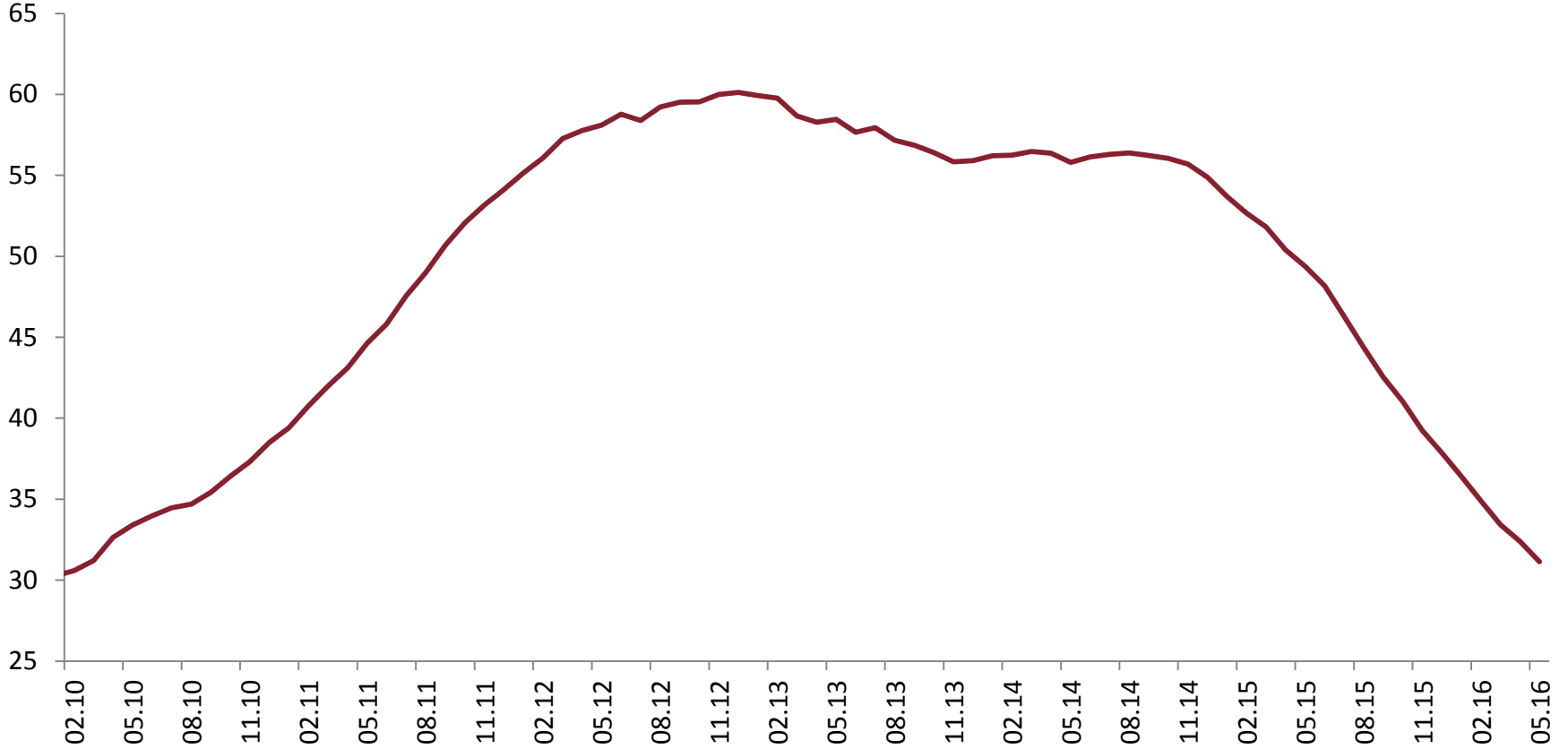

Kaynak: TÜİK

Son Veri: Mayıs 2016

Petrol fiyatlarındaki düşüşün cari denge üzerindeki olumlu etkisinin sürmesi beklenmektedir.

Enerji İthalatı
(12 Ay Birikimli, Milyar ABD Doları)

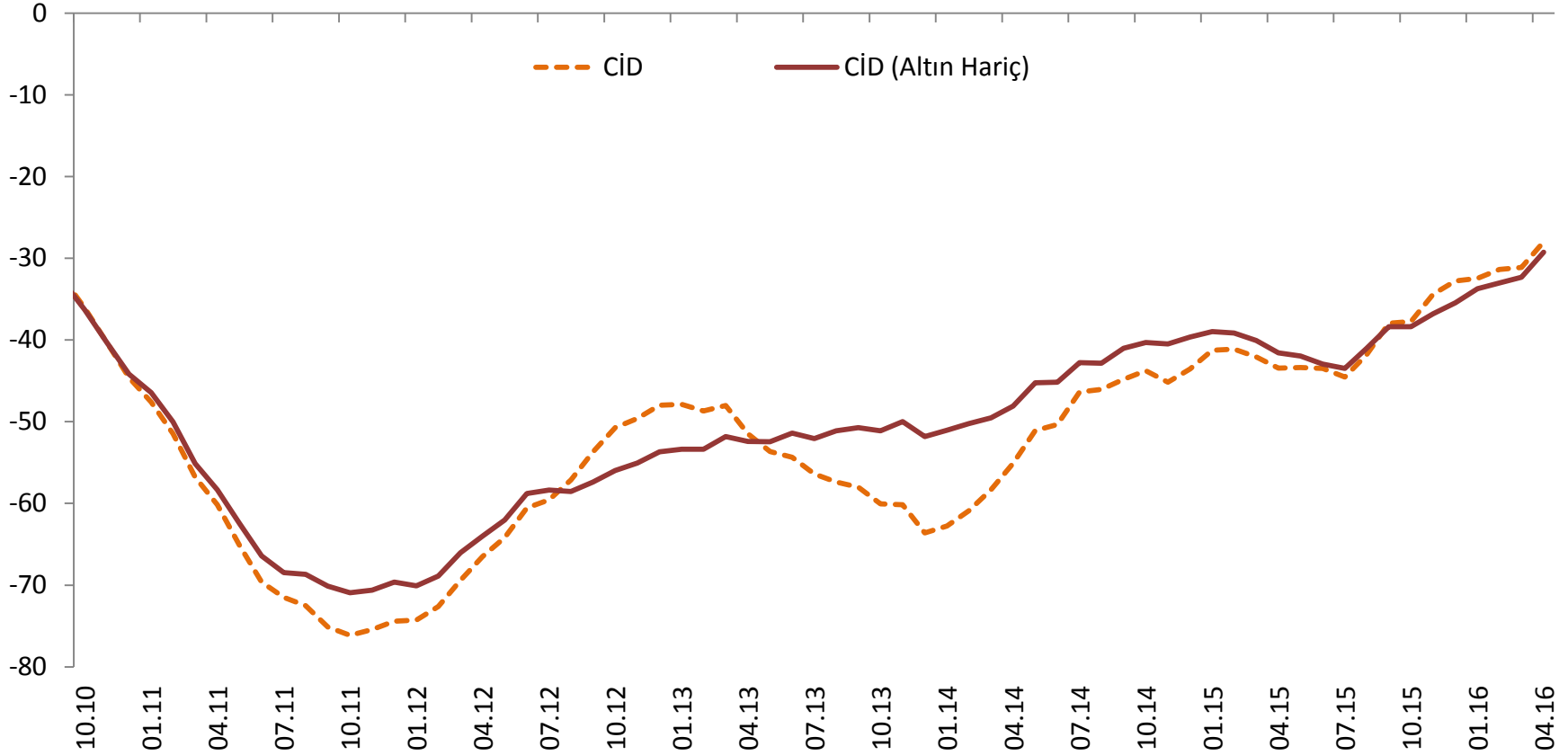

Kaynak: TÜİK

Son Veri: Mayıs 2016

Cari işlemler dengesindeki olumlu görünümün devam edeceği öngörülmektedir.

Cari İşlemler Dengesi
(12 Ay Birikimli, Milyar ABD Doları)

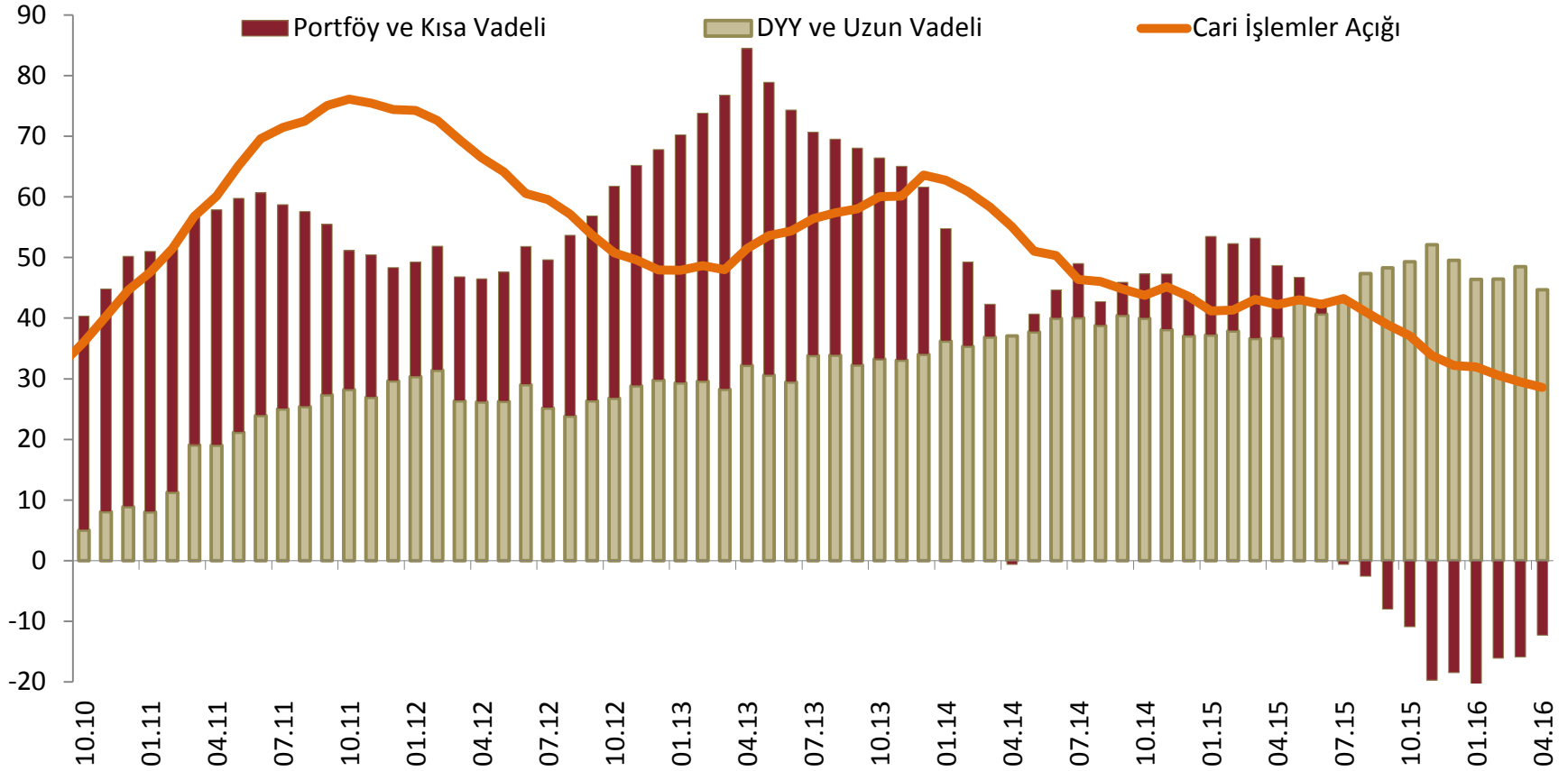

Kaynak: TCMB

Son Veri: Nisan 2016

Cari işlemler açığı finansmanı uzun vadeli borçlanma ve doğrudan yabancı sermaye yatırımları ile sağlanmaktadır.

(12 Ay Birikimli, Milyar ABD Doları)

Kaynak: TCMB

*Uzun vadeli sermaye hareketleri banka ve özel sektörün uzun vadeli net kredi kullanımlarını ve banka, özel sektör ve Hazine'nin tahvil ihraçlarını kapsamaktadır.

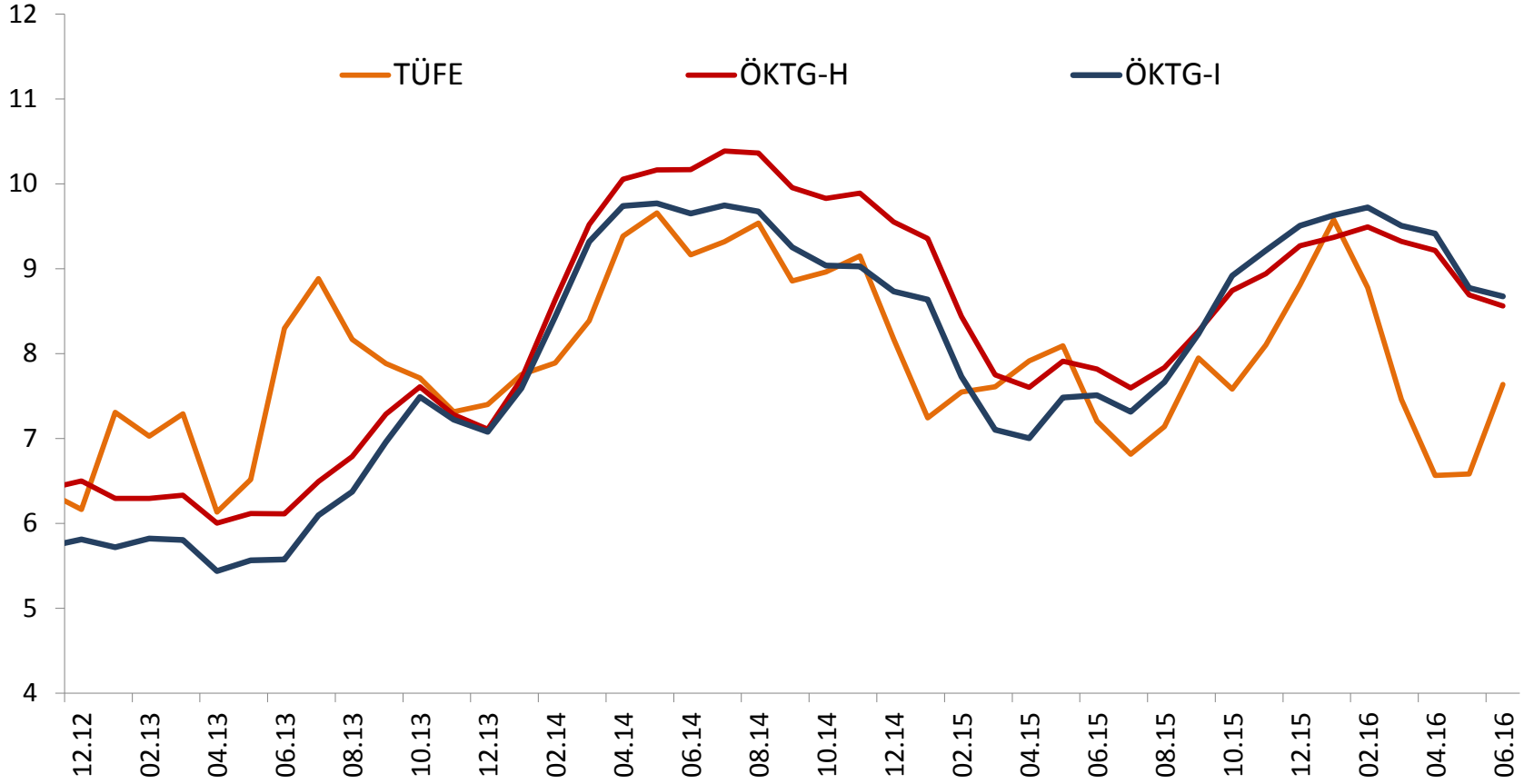
**Kısa vadeli sermaye hareketleri banka ve özel sektörün net kısa vadeli kredi kullanımları ve bankalardaki mevduatları kapsamaktadır.

Son Veri: Nisan 2016

ENFLASYON

Son aylarda çekirdek enflasyon göstergelerindeki iyileşme devam ederken gıda fiyatları oynak bir seyir izlemiştir.

Enflasyon
(Yüzde Değişim, Yıllık)

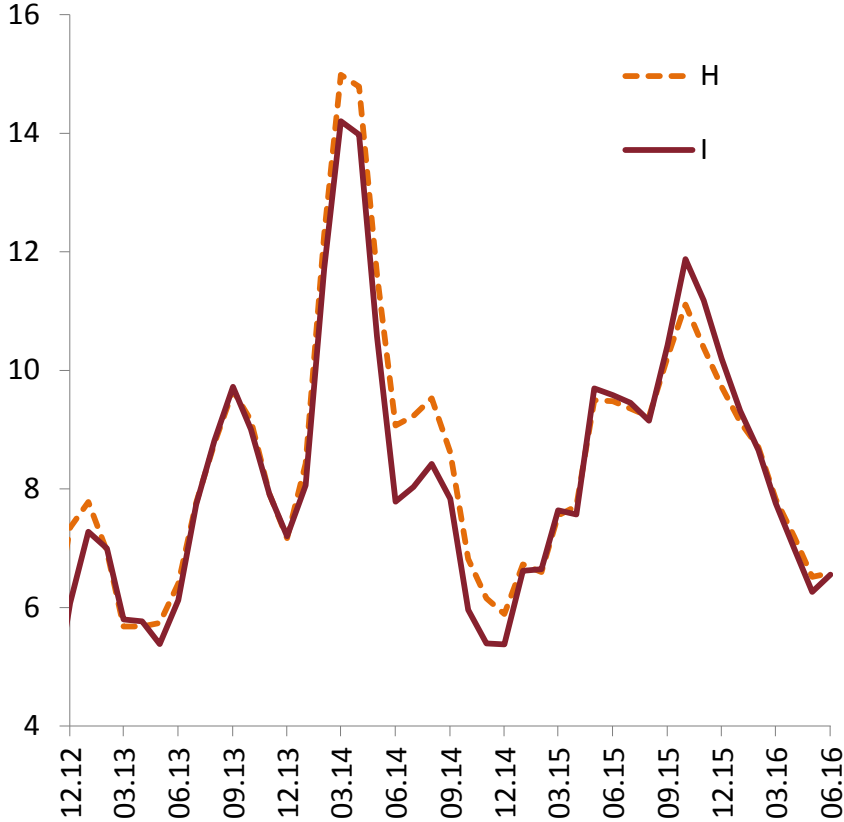
Kaynak: TÜİK

Son Veri: Haziran 2016

Çekirdek enflasyon eğilimindeki iyileşme sürmektedir.

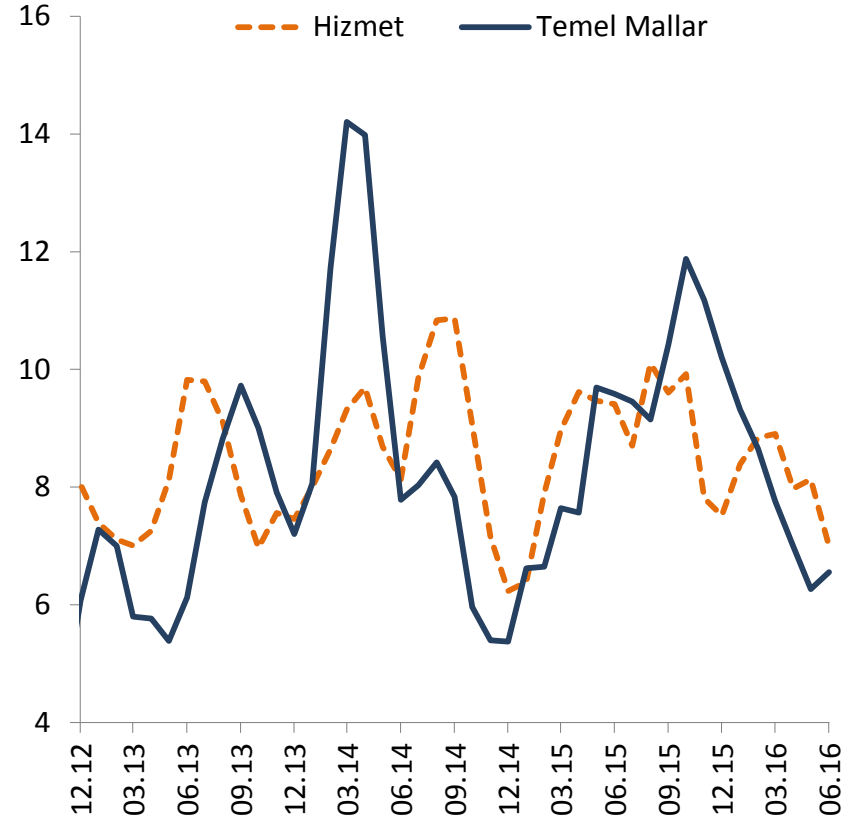
Çekirdek Enflasyon Eğilimi

(Mevsimsellikten Arındırılmış Aylık Değişim, 3 Aylık Ortalama, Yıllıklandırılmış, Yüzde)

Enflasyon Eğilimi

(Mevsimsellikten Arındırılmış Aylık Değişim, 3 Aylık Ortalama, Yıllıklandırılmış, Yüzde)

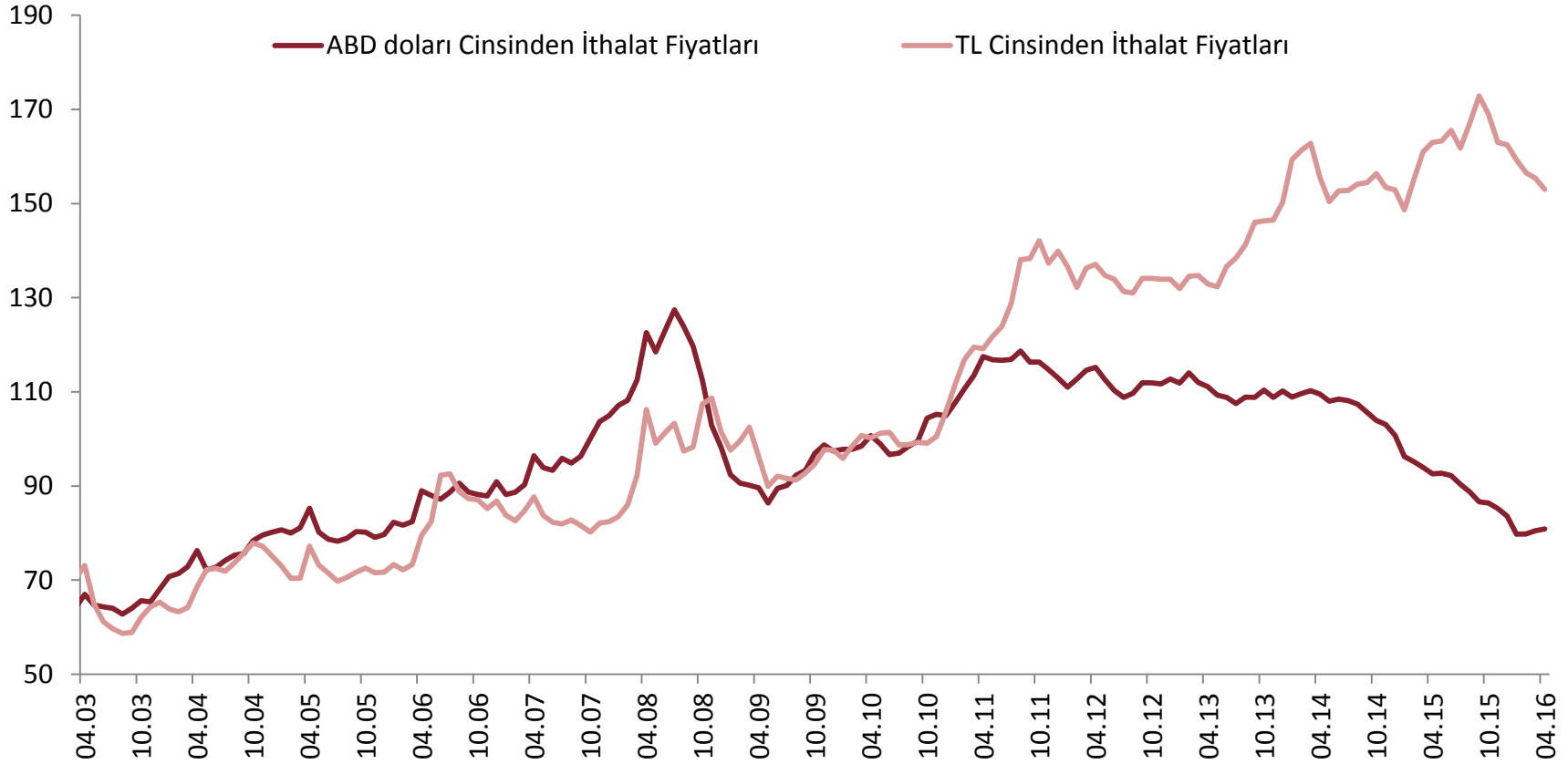

Kaynak: TÜİK, TCMB

Son Veri: Haziran 2016

İthalat girdi fiyatlarındaki düşük seviyeler, son aylarda enflasyon üzerindeki maliyet yönlü baskıları hafifletmiştir.

İthalat Fiyat Endeksi (2010=100)

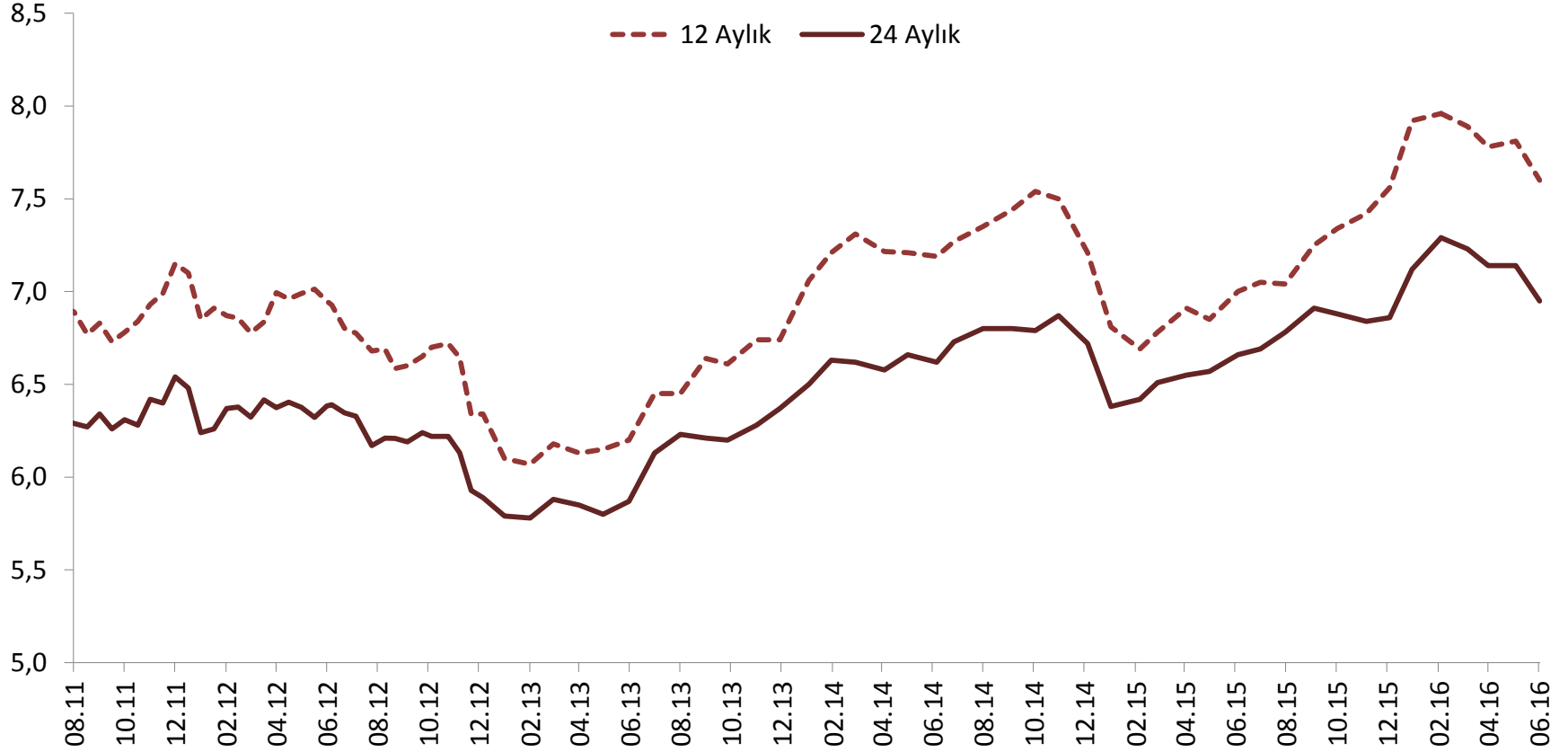

Kaynak: TÜİK, TCMB

Son Veri: Nisan 2016

Enflasyon beklentileri son aylarda bir miktar iyileşmiştir.

Enflasyon Beklentileri (Yüzde)

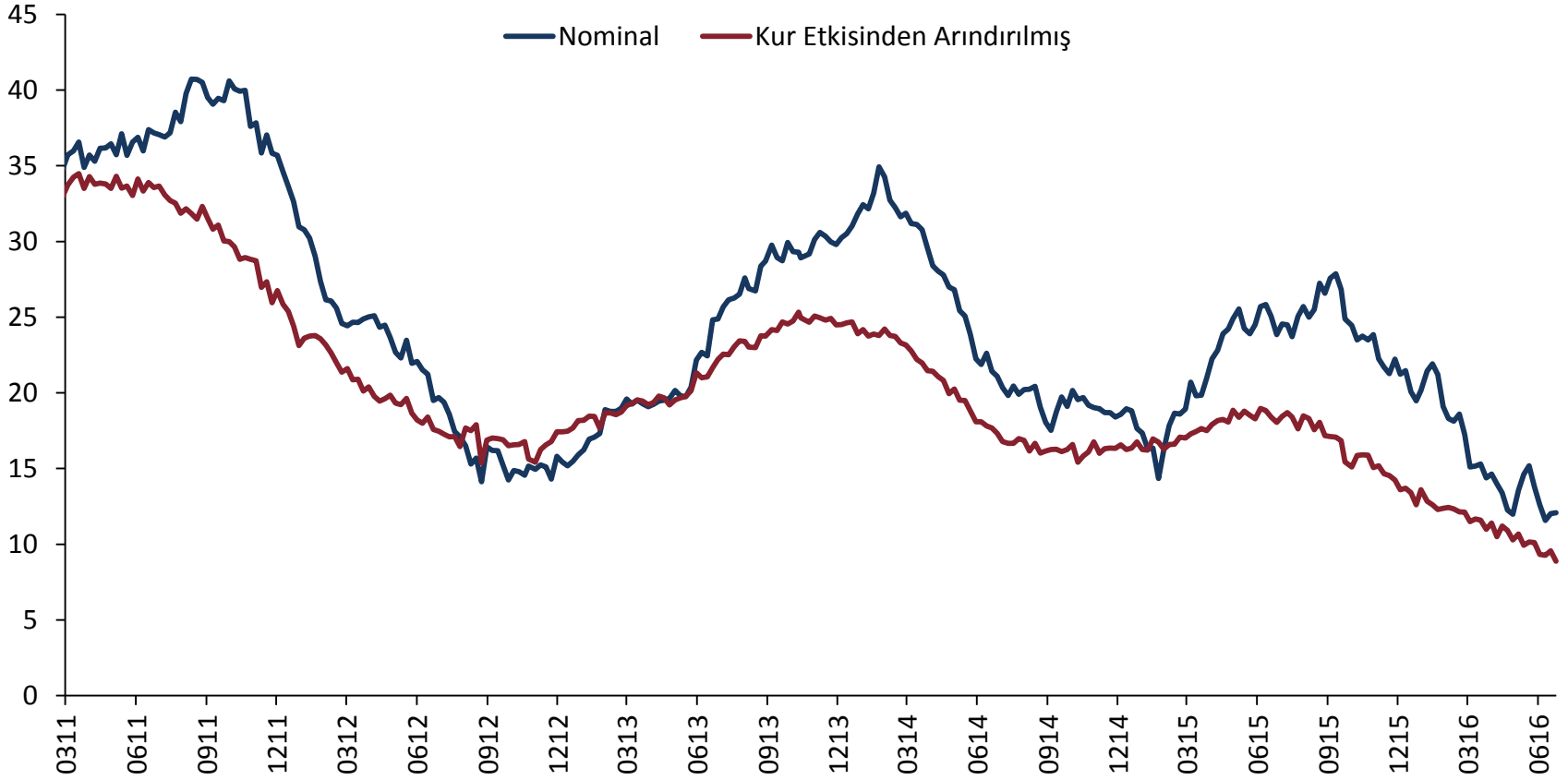
Kaynak: TCMB

Son Veri: Haziran 2016

FİNANSAL VE PARASAL KOŞULLAR

Yıllık kredi büyümesi, sıkı parasal ve finansal koşullara bağlı olarak makul düzeylerde seyretmektedir.

Toplam Kredi Büyümesi (Yıllık Değişim, Yüzde)

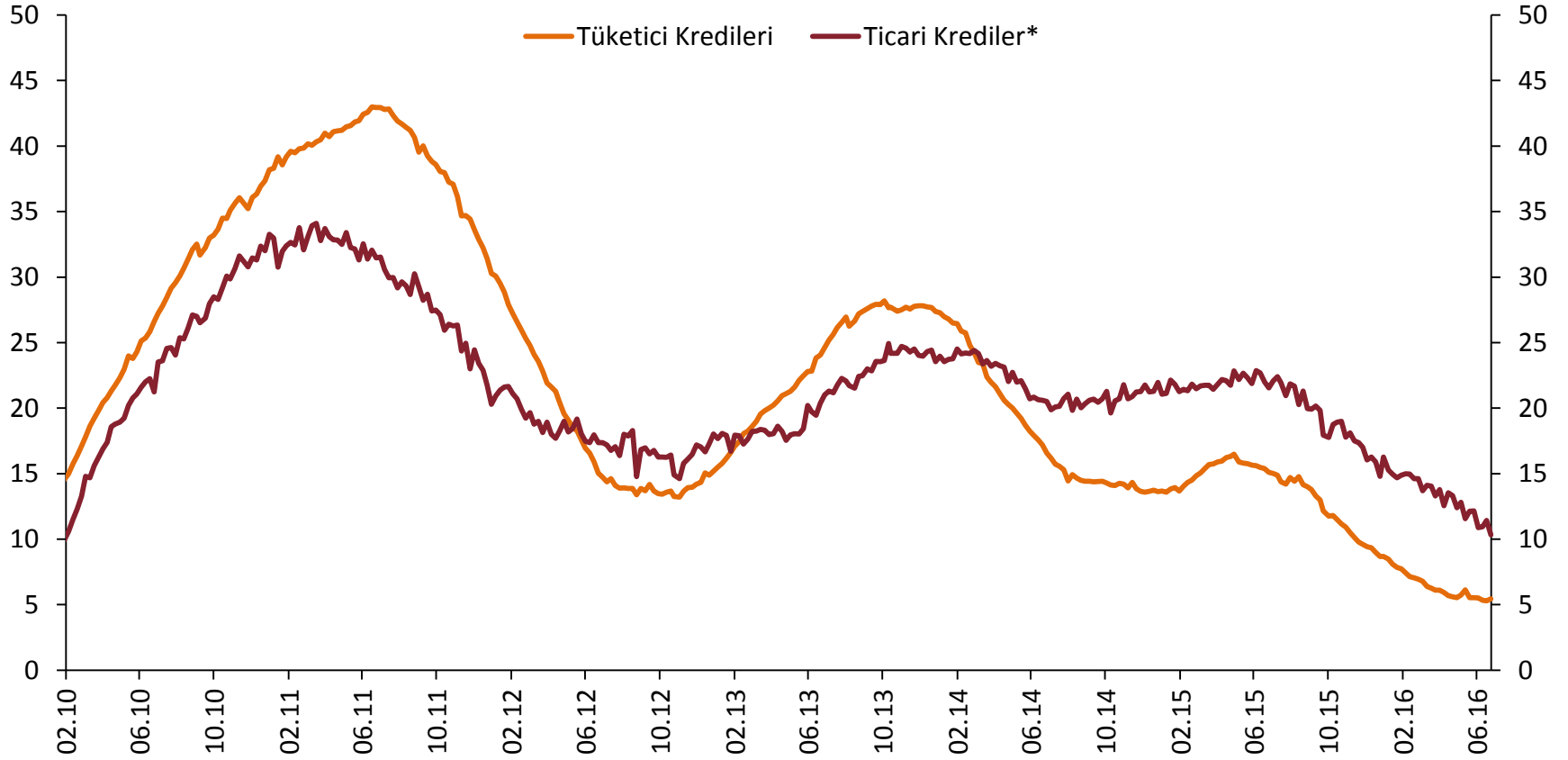

Kaynak: TCMB

Son Veri: 24 Haziran 2016
Toplam Bankacılık Sektörü (Katılım Bankaları dahil), TGA Hariç

Ticari krediler tüketici kredilerine göre daha güçlü seyretmektedir.

Ticari ve Tüketici Kredi Büyümesi (Yıllık Değişim, Yüzde)

Kaynak: TCMB

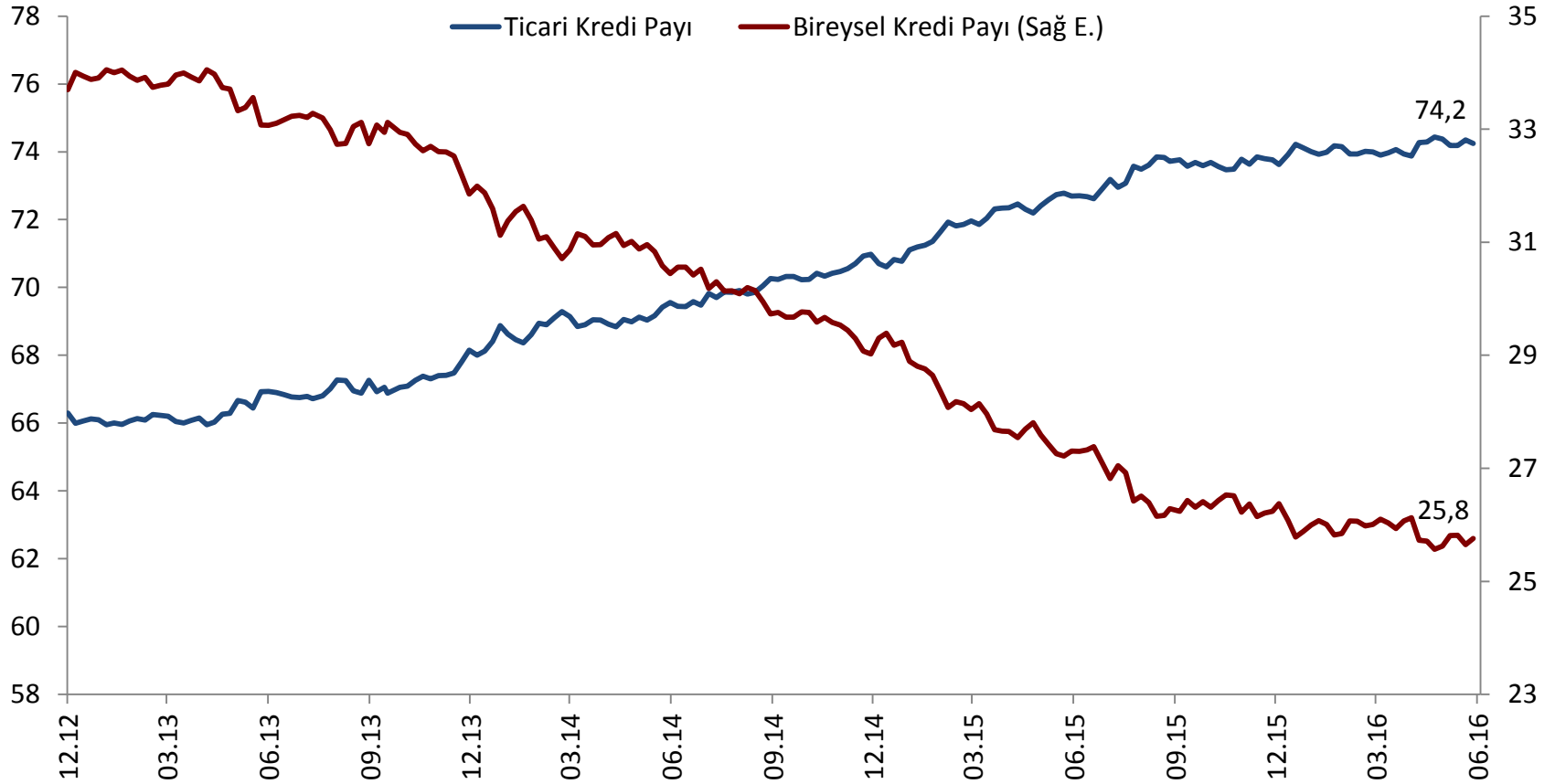
Son Veri: 24 Haziran 2016

* Kur etkisinden arındırılmış (KEA)

Tüm Bankacılık Sektörü (Mevduat bankaları, Katılım bankaları ve Kalkınma/Yatırım bankaları)

Alınan makro ihtiyati önlemlerin etkisiyle ticari krediler görece olarak güçlü seyrini sürdürmektedir.

Toplam Krediler İçerisinde Ticari ve Bireysel Kredi Kompozisyonu (Yüzde)

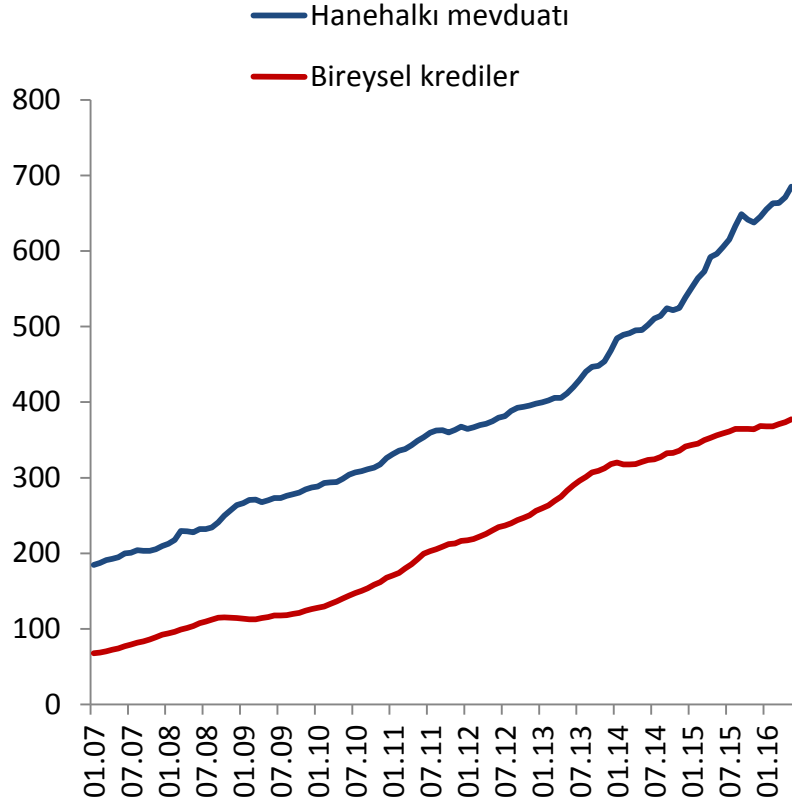

Kaynak: BDDK

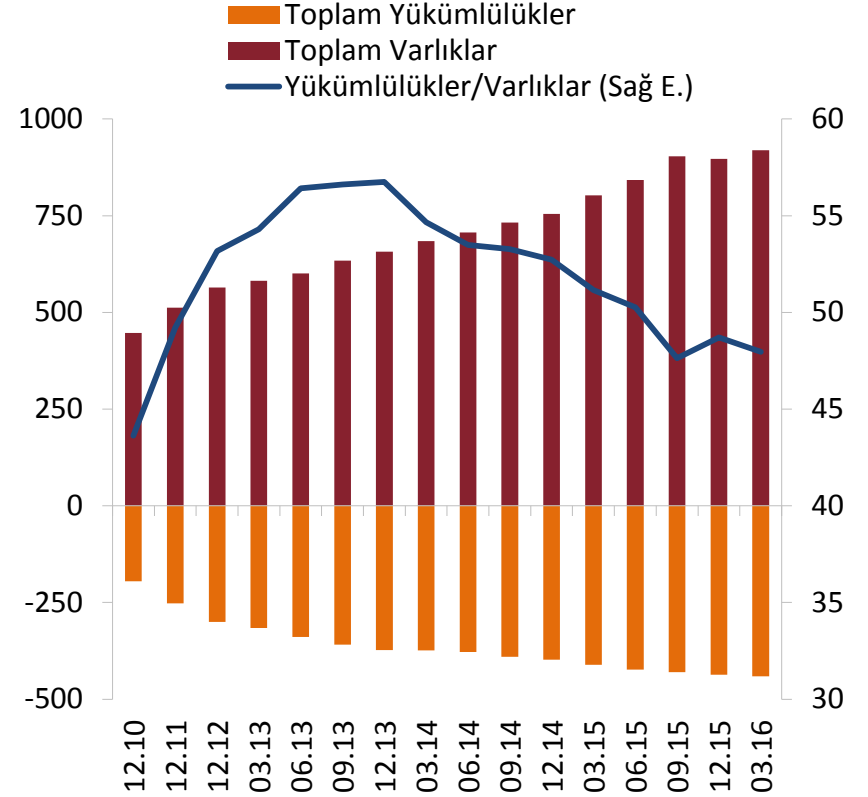
Son Veri: 24 Haziran 2016

Hanehalkı tasarrufları kredilerden daha hızlı artmaktadır.

Hanehalkı Mevduat ve Kredileri (Milyar TL)

Hanehalkı Varlık ve Yükümlülükleri (Sol eksen Milyar TL, Sağ eksen Oran)

Kaynak: TCMB

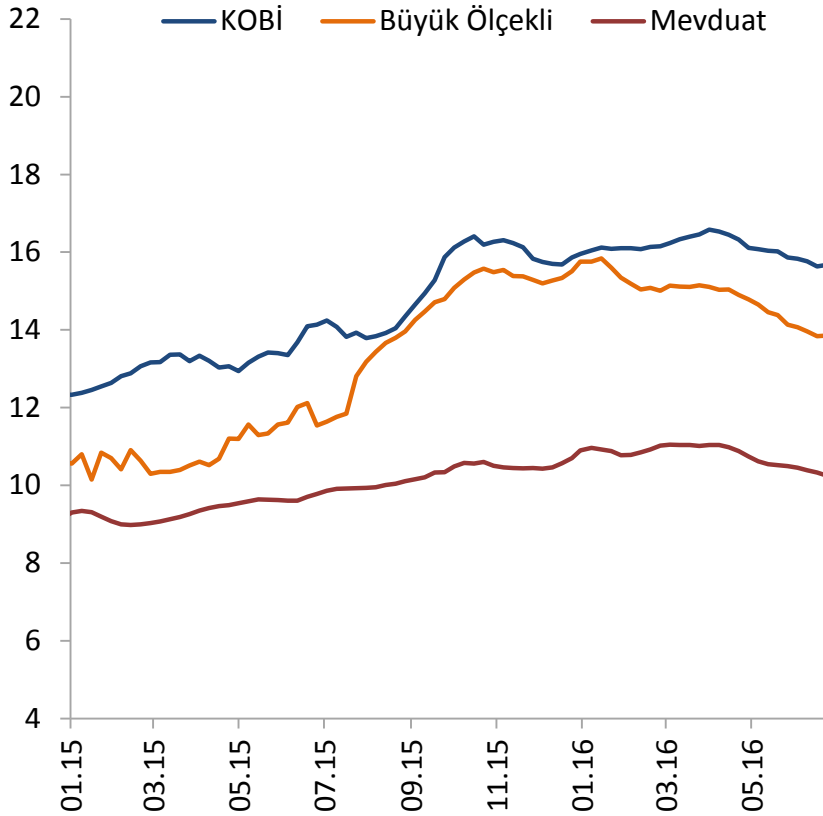
Son Veri: 05.2016

Kaynak: TCMB, MKK, SPK, TOKİ.

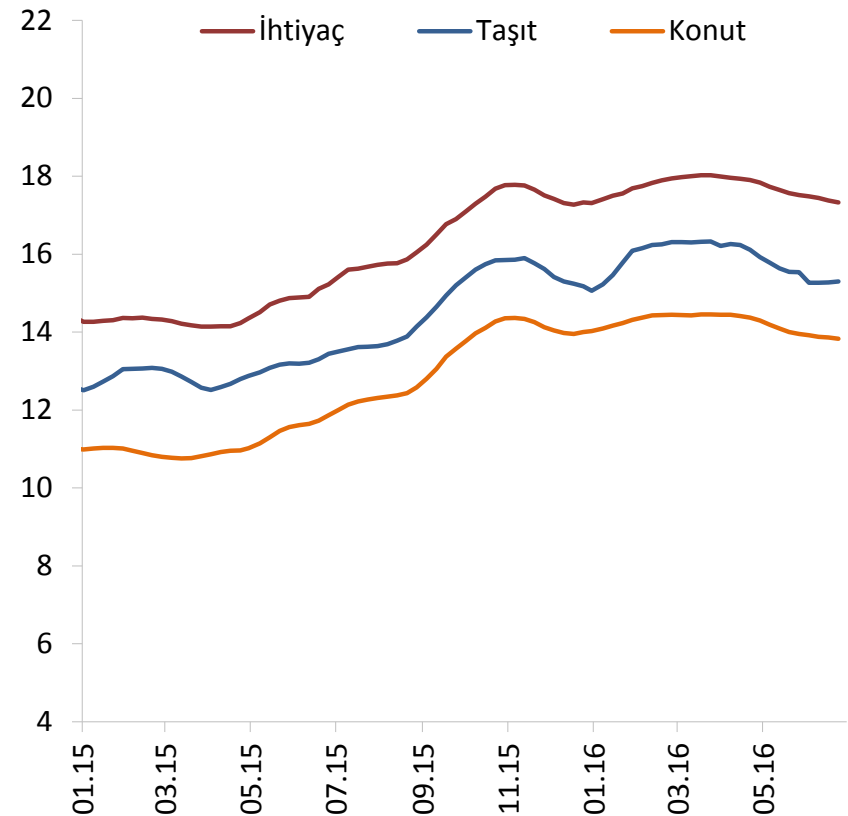
Son Veri: 03.2016

Kredi ve mevduat faiz oranlarında yakın dönemde sınırlı düşüş gözlenmiştir.

TL Ticari Kredi ve Mevduat Faizleri (4 Haftalık Hareketli Ortalama, Yüzde)

Tüketici Kredi Faizleri (4 Haftalık Hareketli Ortalama, Yüzde)

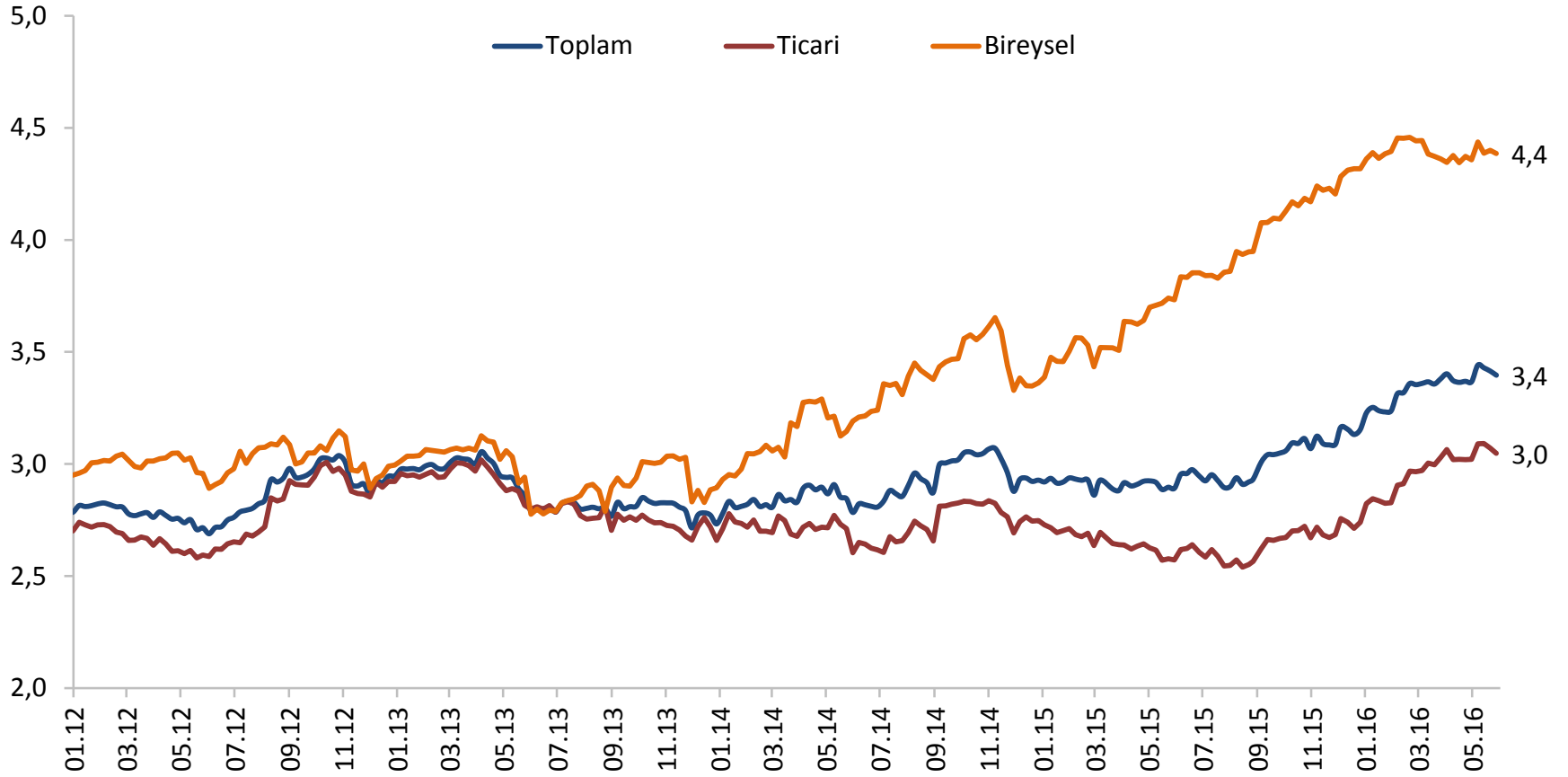
Kaynak: TCMB

Kredi faizleri kredi kartlarını ve kredili mevduat hesaplarını içermemektedir.

Son Veri: 24 Haziran 2016

Tahsili Gecikmiş Alacak oranlarında gözlenen artış eğilimi yerini son dönemde yataylaşmaya bırakmıştır.

Tahsili Gecikmiş Alacak Oranları (Yüzde)

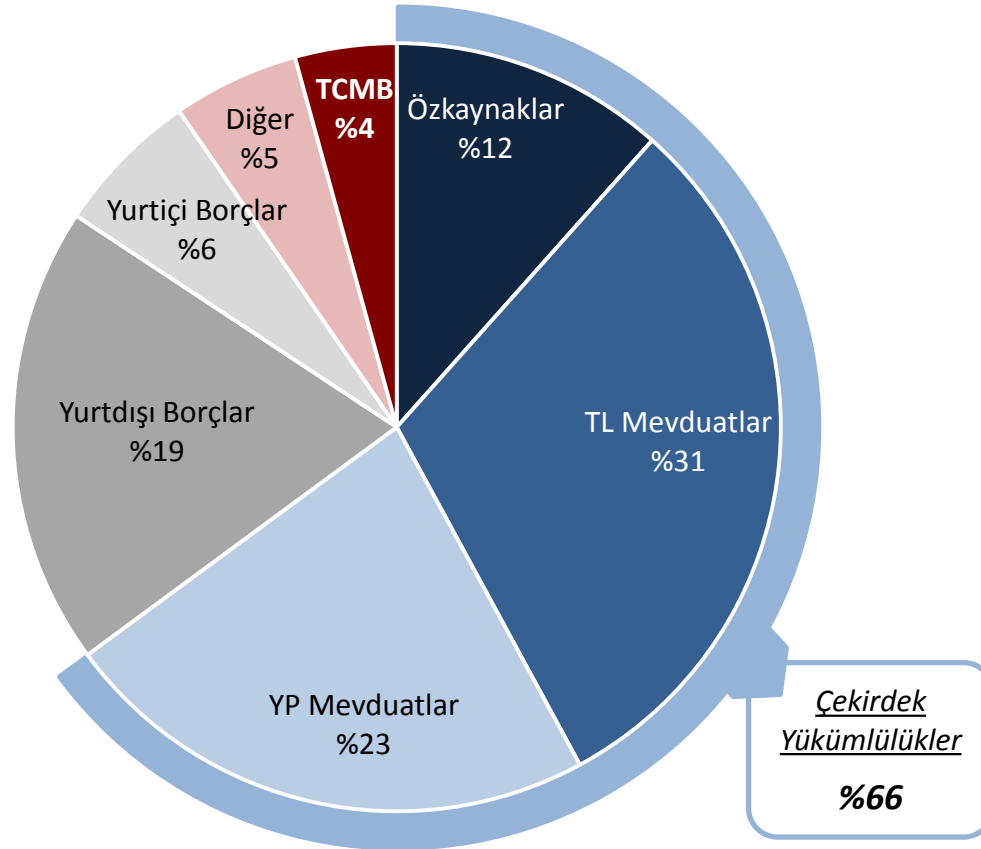

Kaynak: TCMB

Son veri: 24 Haziran 2016

Bankacılık sektörünün kaynaklarında çekirdek yükümlülükler en büyük paya sahiptir.

Bankacılık Sektörünün Kaynak Yapısı

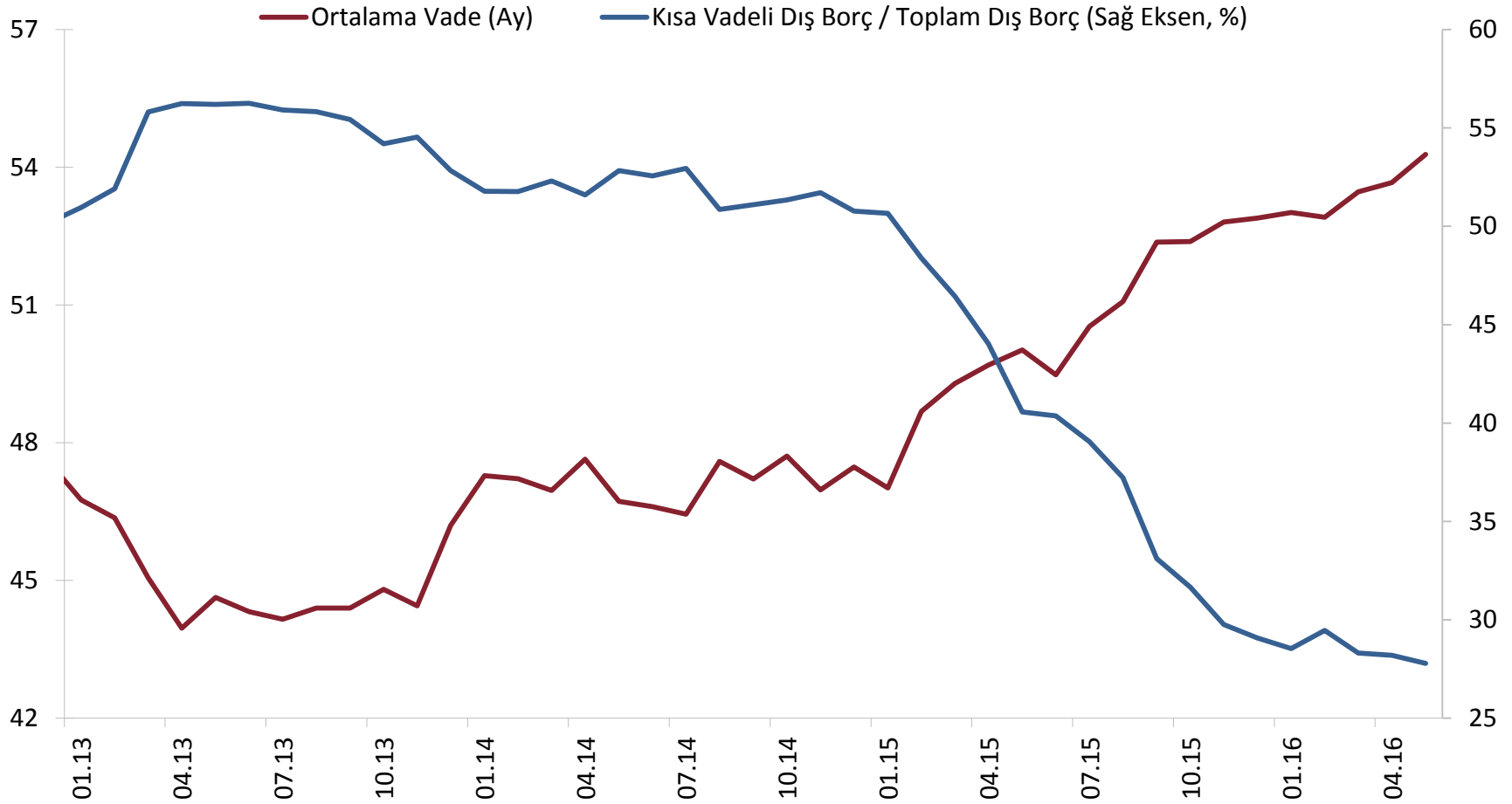

Pasif Kalemleri	Tutar (milyar TL)
Özkaynaklar	277,5
TL Mevduat	731,0
YP Mevduat	546,6
Yurt Dışı Borçlar	464,5
Yurt İçi Borçlar	146,6
Diğer	127,5
TCMB Fonlaması	102,4
Toplam	2.396

Kaynak: BDDK

Son veri: 30 Nisan 2016

Bankacılık sektörü dış borçlarının ortalama vadesi uzamaktadır.

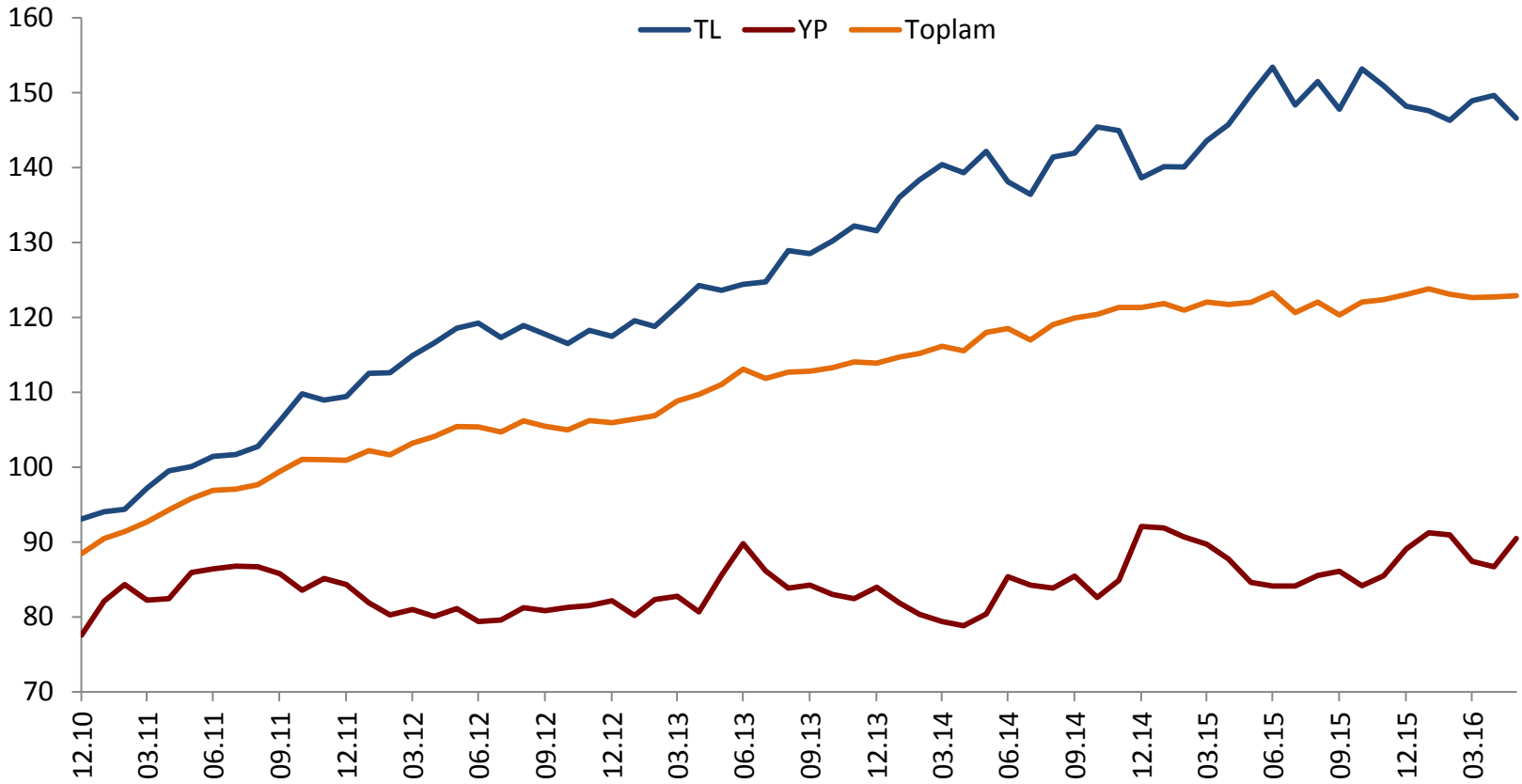

Kaynak: TCMB, MKK, SPK

Son veri: Mayıs 2016

Kredi/Mevduat oranları son dönemde yatay bir seyir izlemektedir.

Kredi/Mevduat Oranı
(Yüzde)

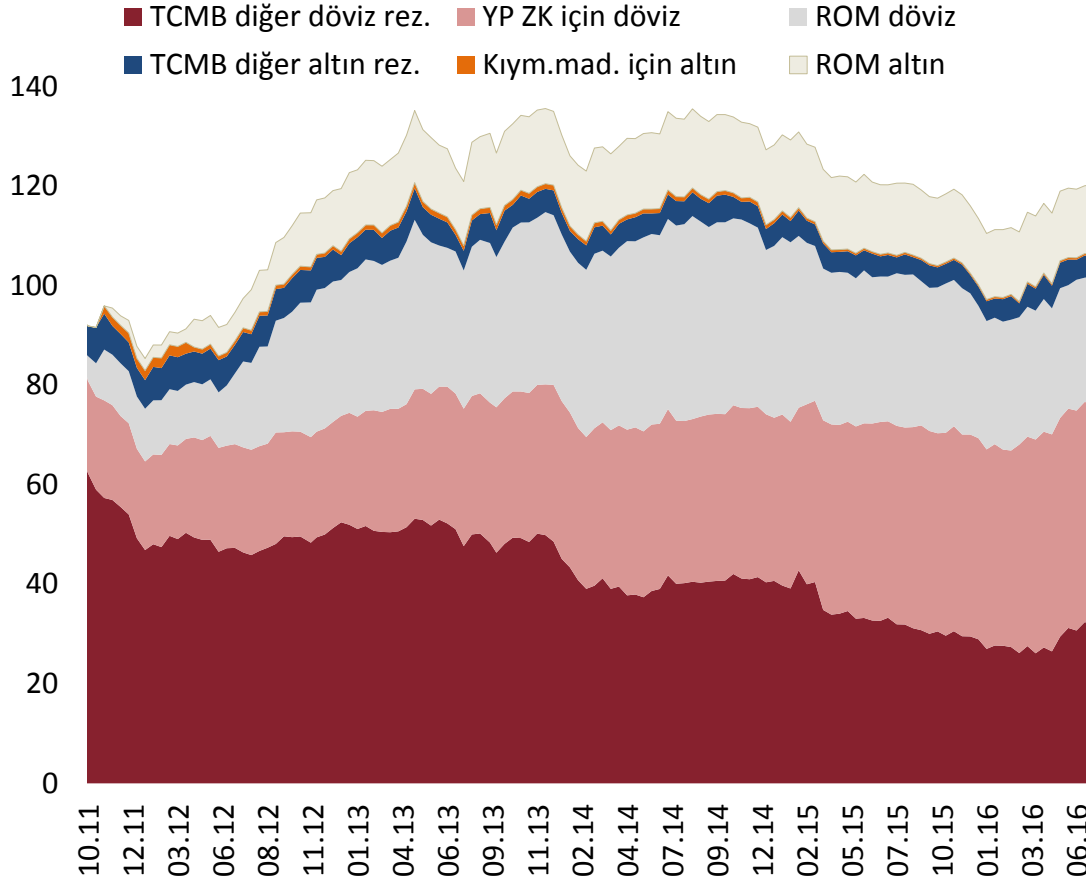

Kaynak: BDDK

Son veri: Mayıs 2016

Reeskont kredileri rezervlere pozitif katkı yapmaya devam ederken son dönemde günlük ihalelerde döviz satışı gerçekleştirilmemiştir.

TCMB Rezervleri (Milyar ABD Doları)

Kaynak: TCMB

Son Veri: 1 Temmuz 2016

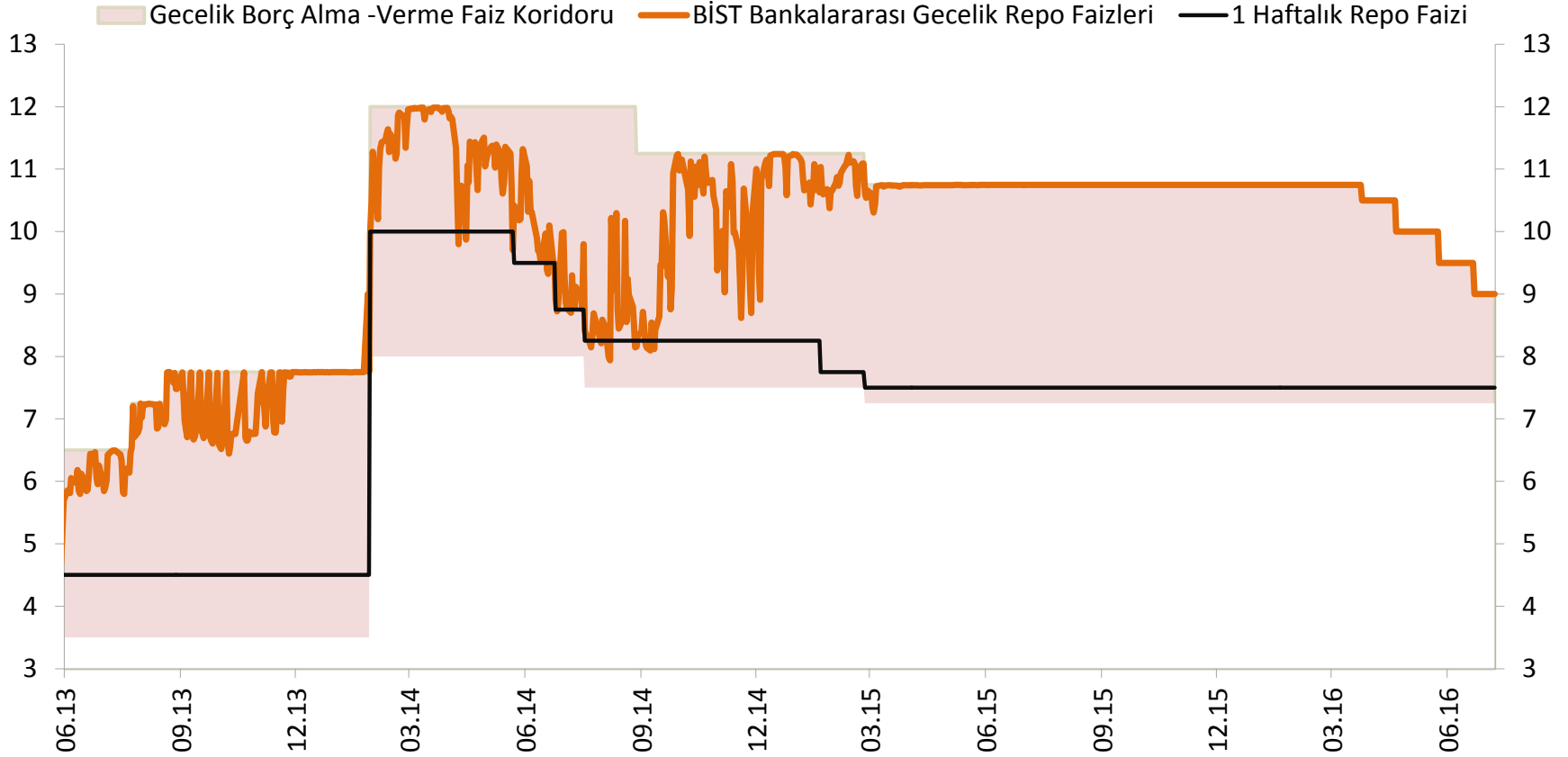
İhracat Reeskont Kredilerinin Rezervlere Katkısı (Milyar ABD Doları)

2011	1,920
2012	8,295
2013	12,664
2014	13,000
2015	15,182
2016 Ocak	1,084
2016 Şubat	1,106
2016 Mart	1,139
2016 Nisan	1,033
2016 Mayıs	1,372
2016 Haziran	1,402

SADELEŞME VE LİKİDİTE YÖNETİMİ ADIMLARI

Para politikasında sadeleşme adımları atılmaktadır.

Faiz Oranları (Yüzde)

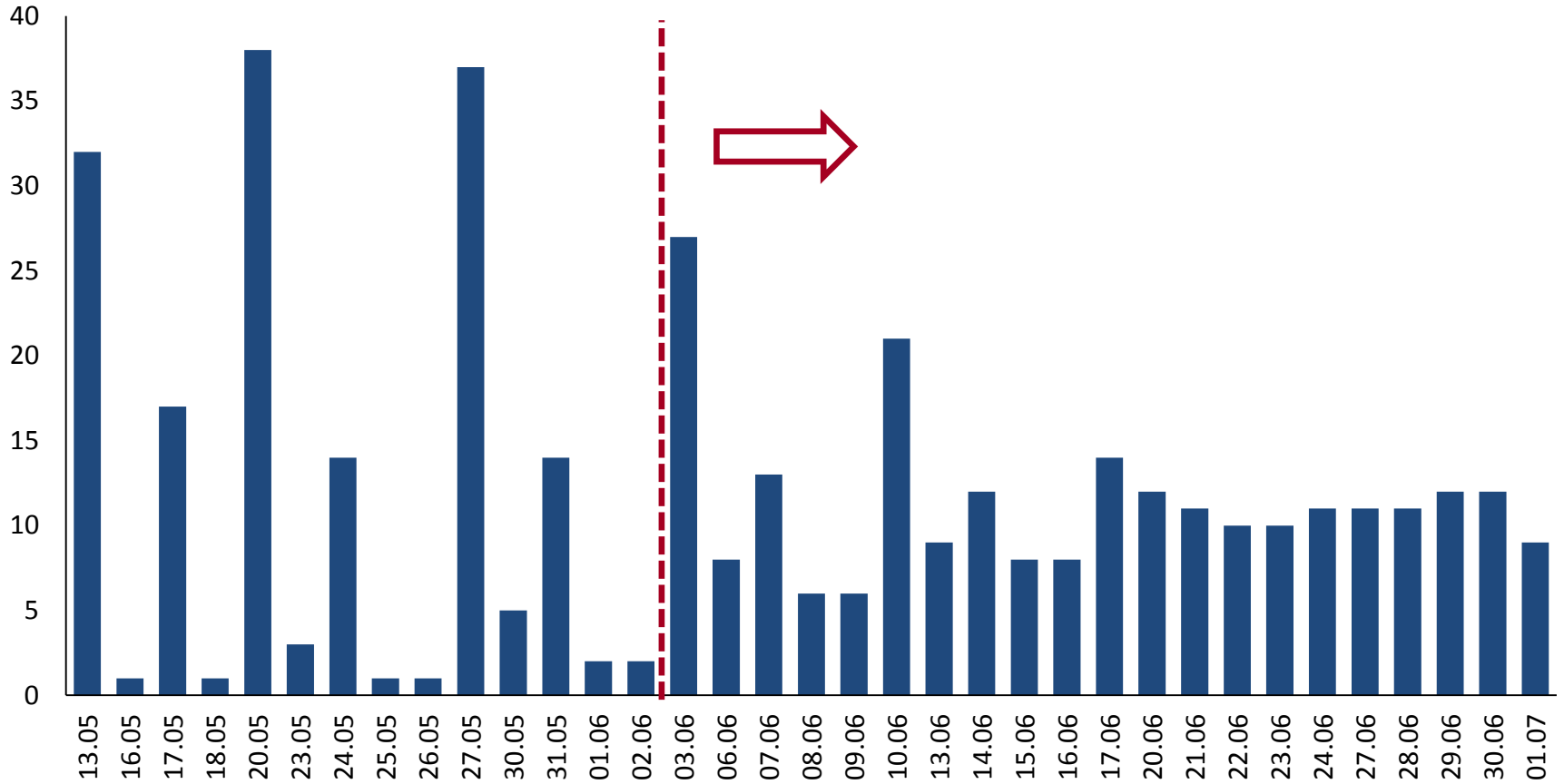

Kaynak: TCMB

Son Veri: 8 Temmuz 2016

TL likidite politikasındaki öngörülebilirliği artırmak amacıyla miktar ihalesi günlük tutarları dengeli dağıtmaya başlanmıştır.

Miktar İhalesi Tutarı Günlük Dağılımı
(Milyar TL)

Kaynak: TCMB.

Türk lirası likidite yönetiminde etkinliği ve öngörülebilirliği artırmak amacıyla adımlar atılmıştır (1).

- **Kesin alım ihalelerine** 2016 yıl sonuna kadar devam edilmesine karar verilmiştir (29 Haziran 2016).
 - Nominal 9 milyar TL seviyesinde olan açık piyasa işlemleri portföy büyüklüğünün 14 milyar TL seviyesine yükselmesi öngörülmektedir.
- **Gün İçi Limit (GİL)** imkanının komisyon oranı milyonda 48'den milyonda 10'a düşürülmüştür (2 Mayıs 2016).

Türk lirası likidite yönetiminde etkinliği ve öngörülebilirliği artırmak amacıyla adımlar atılmıştır (2).

- TCMB Bankalararası Para Piyasasında, DİBS ve/veya HMKŞ tarafından yurt içinde ihraç edilen kira sertifikası cinsinden teminat bulundurma zorunluluğu, borçlanılan tutarın en az %50'sinden, en az %30'una düşürülmüştür (13 Ocak 2016).
- 3 yıldan kısa vadeli DİBS, HMKŞ Tarafından Yurt İçinde İhraç Edilen Kira Sertifikaları ile Likidite Senetleri için fazla bulundurma oranı %10'dan %8'e düşürülmüştür (16 Mayıs 2016).
- Teminat döviz depolarının, 1 aya ek olarak 2 hafta vadeli olarak da tesis edilebilmesi imkanı tanınmıştır (16 Mayıs 2016).
- ABD doları teminat döviz depo limiti 3,6 milyar ABD dolarından 5 milyar ABD dolarına yükseltilmiştir (8 Haziran 2016).

Reeskont kredilerinde düzenlemeler yapılmıştır.

Reeskont Kredisi Uygulama Talimatında 16 Haziran 2016 tarihinde yapılan değişikle aşağıdaki alanlarda reeskonta kabul edilecek senetlerin azami vadesi 240 günden 360 güne çıkarılmıştır:

- Yeni pazarlara yapılan ihracat
- Yüksek teknolojili sanayi ürünleri ihracatı
- Turizm ile diğer döviz kazandırıcı hizmetler

Genel Değerlendirme

- Küresel ekonomiye ilişkin belirsizlikler devam ederken, gelişmiş ülke para politikalarındaki destekleyici duruş sürmektedir.
- Türkiye'de milli gelir ılımlı ve istikrarlı büyüme eğilimini korumaktadır.
- Cari işlemler dengesindeki olumlu görünümün devam edeceği öngörülmektedir.
- Son aylarda çekirdek enflasyon göstergelerindeki iyileşme devam ederken gıda fiyatları oynak bir seyir izlemiştir.
- Para politikasında sadeleşme yönünde adımlar atılmış ve etkin likidite yönetimine ilişkin düzenlemeler yapılmıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYET
MERKEZ BANKASI

Türkiye Bankalar Birliği Sunumu

Murat Çetinkaya
Başkan

12 Temmuz 2016
Ankara